

KOVA
KOVOJ TU LAISV SAVO TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:	ADRSIS:
metams 2.00	1815 Moyamensing ave.
pusmečiui 1.00	Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 35

Philadelphia, Pa. 28 Rugpjūčio (August) 1908 m.

Metai IV.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Trečiosios dumos metai.

BIRŽELIO 3 (16) d. sukako metai nuo išvaikymo antrosios Rusijos valstybės dumos. Kokį įspūdį tas padarė, parodo šis pavyzdys. Gandas apie tai pakliuvo į Panevėžį laike Panevėžio ukės parodos. Čia buvo susirinkę daugybė dvarininkų. Koks buvo jų džiaugsmas, kaip jie vaikščiojo linksmi, išgirdę apie jiems pavojingos dumos išvaikymą! «Klapų dumos jau nebėr! Dabar bus mūsų duma!» – šaukė jie pasigėrę.

Dvarininkams teip džiaugiantės, didelė darbininkų dalis nuliudo. Nuliudo ir valstiečiai. «Kaip daug iš jos [valst. dumos] laukė valstiečiai, teip daug tikėjosi... Jie manė, kad duma duos jiems žemės, kad ji pageris visų vargo žmonių padėjimą». Bet «duma išvaikyta ir visos tos svajonės, gražios

svajonės apie žemę ir laisvę išnyko», – rašė «Žarija» 1907 m.

Išnyko valstiečių svajonės, išnyko svajonės ir darbininkų daugumos, nes ir jie laukė iš dumos išganymo. Darbininkai ir valstiečiai vaikščiojo nusiminę; bet nusiminimas neilgai tęsėsi. Tuojaus stipresniejie atsigavo ir pradėjo svarstyti: kas toliau bus? ką toliau daryti? Labiau susipratę darbininkai stačiai sakė, kad valstybės duma, esant dabartinėms sąlygoms, jiems nieko neduos, ir neduos labiausia dėlei to, kad į ją «plačiai atidarytos durys dvarininkams ir juodajai šimtainei». Šie darbininkai kalbėjo, kad dabar valst. duma bus tik įrankiu reakcionierių rankose, kad valdžia dabar su dumos pagalba rupysis susiaurinti visas tas laisves, ką teip sunkiai pasiekė iškovoti.

Teip šie darbininkai žiurėdami į dumą, griežtai sakė,

kad rinkimus reikia boikotuoti. Kur tik susidurdavai su darbininkais, visur girdejai, kad jų dauguma linksta prie boikoto. Prie boikoto linko ir valstiečiai. Tą patvirtina darbininkų susirinkimas Panevėžyje, kaimo gyventojų (darbininkų ir mažžemių) susirinkimai Panevėžio apskrityje, Panevėžio Apskričio LSDP. konferencija, o išdalies ir partijos susivažiavimas; tą teipgi patvirtina ir karščiausių rinkimo į trečiąją dumą šalininkų žodžiai apie darbininkų pažiūras kas link rinkimų. Tarp inteligencijos gi viešpatavo rinkimų šalininkai.

Rinkimų šalininkai sakė, «kad šiuo laiku, suslugusios revoliucijos metu, ir renkant atstovus į 3-ąją valst. dumą, ir pačiai duma esant, paliks budresniu politiskasis valstybės gyvenimas; kad to budrumo metu visuomenė greičiau skirstosi į klesas, o kiekviena klesa aiškiai parodo visas savo ypatybes; kad ne vien tas pasiskirstymas, bet ir ypatingos tokio meto sąlygos duoda socialdemokratams progą smarkiai varyti agitaciją miniose; kad duma ypač labiau revoliucionizuos darbo žmones, juo daugiau joje bus susipratusiojo proletariato atstovų—socialdemokratų; kad nors susiaurintomis paliks rinkimų tiesos, vis tik kaip kur galima yra išrinkti atstovais į dumą socialdemokratų». (Iš susivažiavimo rezoliucijų).

Toliau šalininkai rinkimų į trečiąją valst. dumą kalbėjo, kad jie galėsia laiką prieš rinkimus išnaudoti rinkimų agitacijai, daryti rinkikų susirinkimus, kur viešai plačiausioms minioms galėsia aiškinti ir išdėstinėti socialdemokratų reikalavimus, jų taktiką, kad tuom galima bus paskui savo lozungus (šauksmus) patraukti plačias rinkikų minias ir tuom s.d. įgis didesnę tarp Lietuvos gyventojų įtekumą. Teip jie kalbėdami prirodinėjo, kad «privalo dalyvauti ir atstovų rinkimuose, ir tame, ką veiks pati duma». Toliau rinkimų šalininkai nurodė, kad jie «į dumą... žiuri, kaip į tribuną agitacijai ir propagandai socialdemokratų reikalavimų ir liaudies organizavimui su dumos pagalba revoliucijos kovai».

Dumos boikoto šalininkai kitaip kalbėjo. Jie sakė, kad visi tie, ką liko valdžios atstumti nuo rinkimų, ir tie, kurių rinkimų teisės liko sumažintos, kurių viltis viską gauti su dumos pagalba griuvo — visi tie esą boikoto šalininkai. Dėlei to reikia pasinaudoti proga, patraukti paskui save boikoto šalininkus ir nurodyti jiems kelią, kaip jie be v. dumos gal pagerinti savo padėjimą. Toliau boikotistai tvirtino, kad jie galės išnaudoti ir rinkimų agitaciją, ir rinkikų susirinkimus; čia gi jie nešauks minių prie rinkimų į netikusią dumą, bet nurodinės boikoto reikalingumą, nurodinės, kad darbininkai ir visi, kuriems sunku dabar gyventi, tur patys pasirūpinti savo reikalais, o ne laukti keptų karvelių nuo atstovų iš vals. dumos. Jie nurodinėjo teipgi, kad nuo trečiosios dumos tribunos nebus jau galima skelbti laisvą žodį, nes dumos juodašimčiai to neleis. Kairiųjų veiksmas dumoje gal pasilikti Puriškevyčiaus veiksmu, tai yra, kairiuosius juodoji duma galės išprašyti už durų. Boikotistai tvirtino, kad ir be kairiųjų dumoj «trečioji duma savo darbais aiškiai išrodys visas blogasias valdžios ir juodašimčių darbų puses ir per tai grei-

čiau atstums žmones nuo valdžios» (iš nutarimų Pavevėžio Apskričio konferencijos). Ant galo boikoto šalininkai abejojo ar paklius atsakantis socialdemokratų skaitlius į dumą ir ar turės jie tenai kokią nors vertę.

Tokios tai buvo pažiūros rinkimų šalininkų ir boikotistų. Kaip žinom, esdiečiai (dauguma balsų) nutarė rinkimuose dalyvauti, ir dėlei to dabar, metams praėjus, jau galime spręsti, ar rinkimuose dalyvavimas davė tą, ką nurodinėjo jų šalininkai.

Kaip man ypatiskai išrodo, tai rinkimuose dalyvavimas atnešė daugiau blėdies, kaip gero. Pirmučiausia liko sutrukdytas darbininkų susipratimas. Teip, buvo nutarta, kad «pirmajam rinkimų laipsnyje miestuose ir kaimuose LS DP. tesitaria su socialdemokratais ir socialistais (bendriems kandidatams pastatyti)», bet laike rinkimų buvo sutartis ir su dešinesniais elementais ir net buvo vietomis išstatyti kandidatais į rinkimus demokratais. Tas peržengimas nutarimų [peržengimą gi iššaukė pats gyvenimas, nes rinkimų negalima buvo jau boikotuoti] ir nuo esdiečių kandidato demokrato rinkimas negalėjo darbininkų susipratimo pakelti.

Toliau, mes nematėm plačios agitacijos už esdiečius, nematėm socialdemokratų reikalavimų aiškinimo. Gana buvo to, kad rinkikas nebutų kuniginiu ir dvarininkams atsidavusiu. Bet ir sunku buvo eiti tarp ukininkų su darbininkų šauksmais! Jeigu jau rinkti tik dėl šauksmų, dėl agitacijos, dėl propagandos, tai rinkti tik socialdemokratų, nežiurint, ar jie paklius į dumą, ar ne. Tuomet nors taktika bus išlaikyta.

Duma susirinko, ir jau seniai darbuojasi. Bet kur tie drąsus nuo v. dumos tribunos socialdemokratų žodžiai, apie kuriuos girdėjom prieš rinkimus? Kur dumos tribuna agitacijai, propagandai ir organizacijai minių? Galima pamislyti, kad s-d. dumoj jau nėr. Jeigu kada nors kuris nors iš jų ir prabyla, tai jo kalba jau neskamba drąsiais žodžiais, jo kalba atsargi, kalbėtojas rupinasi, kad perdaug neužgauti juodašimčių ausies, nes tuomet ir visai reikės nutilt. Kalbos nekečia darbininkų susipratimo, nerevoliucionizuoja minių. Mažai to, juo toliau, tuo labiau minias apima apatija, upas puola, tarp žmonių viešpatuoja pažiūrų reakcija.

Socialdemokratų priima ne į visas dumos komisijas, iš dumos juos išmeta, jų kalbos suvaržytos, dumos darbai nieko neduoda pavargėliams, nenurodo šviesesnės ateities darbininkams. Trečioji duma ne darbininkams duma, ji ne laisvės sunų, bet atžagareivių rankose įrankis tamsuoliams apkvailinti, įrankis tolimesniems reakcijos darbams.

Tamsuoliai da vis laukia iš dumos — gal šiek-tiek ji duos. Tamsuoliai nesirupina pamislyti, kad vargo žmonių padėjimą gal pagerinti tik jie patys. Tąjį susipratima trukdo tas, kad dumoj sėdi kairiejie, kad dumos darbuose dalyvauja ir s-d. atstovai, apgynėjai darbininkų reikalų, kovojantieji su visais išnaudojimo apsireiškimais.

Ir minia, dėlei to, mano, kad reikia pagerinimų laukti nuo pačios dumos, nes jei butų kitaip, tai dumoj s-d. nebutų.

Ir teip esdiečių dalyvavimas dumoje nekelia darbininkų susipratimo, nerevoliucijonizuoja minių, bet priešingai, juos tik suvadžioja.

Jeigu būtų šalininkai rinkimo į dumą pasakę: «mēs eisim į trečiąją valst. dumą, nes revoliucijos judėjimas jau pasibaigė ir dabar liko tik ramus darbas ilgesniam laikui. Mēs dabar eisim į dumą leisti įstatymų. Duma leis įstatymus, tai mēs turim rupintis, kad jie ko geriausia būtų pritaikyti prie darbininkų reikalų». Bet to jie nesakė. Maža to, jie sakė, kad jie eisį į dumą ne dirbt, bet agituot, propaguot savo idėjas ir organizuot minias.

To visko jie dumoje neatliko, ir pasirodo, kad s-d. stojosi nereikalingais dumoje. Ir išrodo, kad geriausias būtų socialdemokratų atstovų išėjimas: viešai pranešti plačiai visuomenei apie savo tikrą padėjimą trečiojoje dumoje, kad jie jau negal atlikti savo prizadėtų užduočių. Jie tur pranešti, kad jau nieko nepadarys – tegul darbininkai patys pasirupina savo reikalais. O gal būtų geriausia ir visai mesti dumos tribuną.

Bet gal prieš mus jau guli ilgesniam laikui tik ramus darbas. Tuomet... teipgi taktika reikia mainyti.

Vienu žodžiu, reikia taisyti senas klaidas, kad jos da daugiau blėdies neatneštų.

Z A.

ŽVILGIS Į ATEITĮ.

(P a b a i g a).

Kad geriau suprasti «gerovę» kapitalistiškų šalių, o ypač Amerikos, reikia šį tą pasakyti apie Rusiją ir jos karę su Japonija. Rusijoje paskutiniu laiku pradėjo smarkiai plėtotis kapitalizmas ir pramonė. Bet buvo daug kliūčių liuosam kapitalizmo išsivystymui. Tos kliūtys buvo tokios, kad Maskolija neturėjo liuso priėjimo prie visavietinių rinkų. Kaip visiems žinoma — geriausias susinešimas su pasaule — jurėmis. Maskolija gi neturėjo to parankumo. Vakaruose Baltijos marios, bet jos neluosos. Kad išeiti į atviras jures, reikia turēt Vokietijos leidimą; Vokietija gali, kada tik nori, uždaryt maskolinių kelią ir imti kokius nori muitus. Pietuose — Juodosios marios. Tos vėl nėra liuosos. Dardanėliaus per taka, jungianti Juodąsias marias su Viduržeminėmis yra turkų rankose ir sargyboje visos Europos viešpatysčių. Šiaurėje — Ledinės jurės, kurios 9 mėnesius per metus visai nepereinamos ir tokioje nepatogioje vietoje, kad mažai jomis galima pasinaudoti. Lieka tiktai Ramiosios jurės rytinėje Siberijoje. Bet ir tenai Maskolija nedidelį turėjo priėjimą ir kas svarbiausia neturėjo gerų prieplaukų. Reikėjo kaip nors įgyti geras prieplaukas ir tuom pastoti pilnu viešpačiu rytinėje. Prie to ji ir rengėsi. Nutiesimas geležinkelio per Sibirą — buvo prisirengimas prie to. Savomis pajiegomis negalėjo nutiesti, turėjo duoti darbą Amerikai ir Vokietijai. 1900 metais užėmimas Mandžurijos ir portų: Port-Arturo ir Vei-Hai-Vei (rusų praminto D a l n i j) buvo kitas prisirengimas. Bet tokiais prisirengimais neišvengtinai turėjo susidurti su reikalais kitų viešpatysčių ir ypač Japonijos. Japonijoje pramonė beveik labiau išsivysčius, negu Maskolijoje. Ir dabar jai priešais atsistojo Maskolija. Jai kilo klausimas: gyventi, ar mirti? Ji suprato, kad jeigu Maskolija užviešpataus pakraščiuose rytinės Azijos, tai Japonija savistoviai negalės plėtotis — ji turės pastoti Maskolijos pavaldine.

Ir priešingai, jeigu Japonija užviešpataus — Maskolija turės iš tenai trauktis. Abidvi šalys rengėsi prie išrišimo to klausimo. Suprantama, kad nė viena, nė kita savomis pajiegomis negalėjo kaip reikiant prisirengti — kitos kapitalistiškos šalys pagelbėjo. 1904 m. prasidėjo karė — išrišimas to klausimo. Ši karė — tai gali sakyti, buvo rugėpiūtė Jungt. Valstybėms ir kitoms kapitalistiškoms šalims. Karė pasibaigė, klausimas išrištas — Japonija stojosi valdonu rytinės Azijos pakraščiu. Po tai karei į antrus metus Amerikoje krizis. Mat po karei Japonija pradėjo rūpintis savo naminiams reikalais, jau nereikėjo tiek daug imti iš Amerikos visokių išdirbinių, kurių negalėjo pasigaminti pati laike karės. Maskolija teipgi, karės nuvarginta, atsisakė nuo tiesimo naujų geležinkelių ir kitų darbų. Nėgana to, Japonija gavus iš Maskolijos milijardus rublių greitai atsigavo ir pramonė da labiau pražydo ir stojo didele konkurente visoms kapitalistiškoms viešpatystėms Rytuose. Jau 1840 m. pasirodė, kad ji neužilgo pastos konkurente. Apie pramonės ir pirklybos augimą Japonijoje galima spręsti iš šios statistikos*):

	Įvežimai	Išvežimai
1868 metais už	10,693,071 jenu**)	15,553,478 jenu
1878 „ „	32,874,834 „	25,988,140 „
1888 „ „	65,705,510 „	65,455,284 „
1898 „ „	165,753,752 „	277,502,156 „
1899 „ „	220,401,926 „	214,929,894 „
1900 „ „	287,261,846 „	204,429,994 „
1901 „ „	255,816,645 „	252,349,543 „
1902 „ „	271,731,259 „	258,303,065 „

Čia statistika parodo nuo 1868 m., t.y. nuo to laiko, kaip Japonija pradėjo civilizotis, iki 1902 m., kaip augo prekyba ir pramonė. Išspradžios įvežimai visados viršijo išvežimus; paskui išvežimai beveik susilygino su įvežimais, kaip 1888 m., arba net perviršijo, kaip 1898 m. 1900 m. įvežimai viršija išvežimus vien dėlto, kad tada buvo neramumai rytinėje Azijoje. Bet abelnai matyt, kad išvežimai sparčiau auga, negu įvežimai.

Įvežami dalykai buvo sekanti: lokomotyvai ir mašinos, švieži kiaušiniai, sudyta žuvis, miltai, aniliniai dažai, sausos radzinkos, langų stiklai, ryžiai, skura apsiavimų padams, pečiai geležies tirpinimui, geležinės stangos ir virbalai, rėlės, geležinės lentos ir lakštai, geležinės triubos, geležinės vynys, geležinės vielos, telegrafų vielos, medega tiltams ir namams statyti, spaudomoji popiera, švinas, žibalas (kerosinas), cukrus, čystyta medvilnė, bovelniniai siūlai, bovelniniai ir vilnoniai audimai ir drapanos, kanapės, linai, tabakas lapuose, anglis.

Išvežamieji dalykai: arbata, ryžiai, kamparas, siera, varis (rūda ir grynas), žuvų aliejus, augalų sakai, neapdirbti šilkai, šilkinės skepetukės, bovelniniai siūlai, divonai, cigaretai, anglis, vėdyklės (fans), briežiukai, pintos gunios, porcelėniniai indai, europiški lietsargiai.

Iš šito matyt, kad į Japoniją daugiausiai įvežama geležinių išdirbinių ir tokių dalykų, kurių japonai neturi, kaip tai: linų, kanapių, vilnų, skurų. Išvežama daugiausiai visoki vaisiai arba žalia, neapdirbta medega. Priegtam nekuri dalykai yra išvežama ir įvežama, kaip tai: ryžiai, anglis, bovelniniai siūlai. Ryžiai įvežama, kada Japonijoje jie neuždera. Anglies paskutiniaisiais metais daugiau išveža, negu įveža ir pats įvežimas kasmets mažinasi. Reikia, kad Japonijos kapitalistai jau pradeda išstumti europinius ir amerikinius. Su bovelniniais siūlais tas pats. Japonijos bovelnos pramonė žada neužilgo pastoti didele konkurente tarptautiškose rinkose.

Svarbiausia tas, kad Japonija pastojo didele konkurente

*) Skaitlinės ir faktal palmta iš šitų knygų: „Japan today“, by Alfred Stead, ir „Japan in the beginning of the 20-th century“, by The Department of Agriculture and Commerce, Japan.

***) jenas — Japonijos pinigais — apie 50 centų.

Jungt. Valst. Jau 1899 m. prekyba su Jungt. Valstybėms buvo šiokiame padėjime: ižvežimai (į Jap. iš Am.) 38,215,894 jenu, iš vežimai 63,919,270 jenu. Net 1900 m., kada Japonijoj ižvežimai daug perviršijo išvežimus, prekyba su Jungt. Valst. stovėjo šiaip: ižvežimai 63,090,673, išvežimai 55,553,060.

Tiesimai geležinkelių Japonijoj ėjo šiaip:

1890 m. buvo išviso	848	mylios geležinkelių
1900	„ „ 3,855	„ „
1902	„ „ 4,237	„ „

Koks gali būti išvedimas iš šios peržvalgos kilimo pramonės Japonijoje! Išvedimas turs, kad kapitalistiškos šalys įsieškodamos rinkų savo tavorams, turi neoroms lavinti šalis atsilikusias civilizacijoj, turi jų gyventojus mokinti, kaip suvartoti jiems siūlomus tavorus. Teip darydamos išlavina mažai civilizotas šalis lig tokiam laipsniui, kad ir jos pradeda išdirbti daugiau tavorų, negu suvartoja, ir jos pradeda kovoti su savo mokytojais už visavietines rinkas, ir jos pradeda šviesti mažai apšviestas tautas. Kapitalistiškos šalys apėmė beveik jau visą srietą. Kyniją lavina Amerika, Anglija, Vokietija, Prancūzija ir dabar Japonija; Afganistaną ir Persiją — Anglija; Turkiją — Anglija su Prancūzija. Anglija užėmus Egiptą ir Pietinę Afriką: ji mokina europiško gyvenimo kafrus, zulus ir bušmėnus, tiesia ten geležinkelius ir stato dirbtuves. Prancūzija užėmus Alžirį (Algiers), Senegambiją ir Madagaskarą, Vokietija — Kameruną, Belgija — Kongo. Teip pat ir visos salos ant Ramiųjų jurių padalintos tarp viešpatysčių ir ten tas pats dedasi. Apie Australiją ir Naująją Zelandiją nėra ko nė kalbėt: tos šalys jau ir dabar lenktyniuoja su kitoms valstybėms. Gali būt, kad po dešimčiai — kitai metų Kynija pastos kapitalistiška šalia ir pradės lenktyniuoti su kitoms šalimis. Po kelių dešimčių metų gali ir Afrikos negrai išdirbti tavorus visavietinei rinkai. Kas tada bus, kaip jau nebus daugiau ant srietos rinkų? Tada tai įvyks visuotinis krizis ir visuotina revoliucija-permaina — socializmas. Gal tas laikas jau ir netoli. Męs, socialistai, turime rengtis, kad neužkluptų mus išnetyčių tas krizis, kad jam atėjus mokėtume paimt ir valdyt pasaulės turtą ir išdirbystę naudai visų pasaulės žmonių.

A. B.

Atsišaukimas į visas organizacijas dėlei Purėno bylos.

Teismas New Yorke nusprendė išduot Rusijos valdžiai jos reikalaujamą revoliucionierių — pabėgėlių, kaipo kriminalistą (piktadarį) Purėną. Visos revoliucionioniškos ir šiaip pažangiosios ateivių organizacijos Amerikoj dabar vienijasi su tikslu kelti protestą prieš tą išdavystę. Byla eis į aukščiausiųjį teismą, kurs gal tik patvirtis pirmojo teismo nuosprendį. Tad reiks 100 tukst. parašų po peticiją į prezidentą, kad tas atmainytų teismo nuosprendį.

Reiks parašų, reikia aukų...

Rugp. 21 d. Philadelphijoj buvo 12-os vietinių organizacijų taryba (jau seniau susitvėrusi ir turinti susirinkimus po No. 541 N. 5th st.). Tarp kito ko ji priėmė sekančią rezoliuciją — atsišaukimą.

Draugai!

Jau 15 metų, kaip Rusijos valdžia padarė santarmę su Jungtinių Valstybių respublika, kad pastaroji išdavintų Ru-

sijos pabėgėlius kriminalistus (piktadarius).

Tiktai pirmas sykis Rusijos valdžia nori, remiantės taja santarme, paimt į savo nagus politiškąjį ateivį, Purėną.

Rusijos valdžia atlicka bandymus, stengiasi parodyt politiškąjį ateivį paprastu kriminalistu. Jeigu tas jos pasikilnijimas, kaipo bandymas, pasiseks, tai tas bus baisiu pavyzdžiu: tada kiekvienas, šiokiu ar tokiu budu dalyvavęs Rusijos revoliucijos judėjime, neišvengs Purėno likimo.

Kraugeriškiausias gyvunas Rusijos vienvaldybė nepasikakina savo nesuskaitomomis aukomis pačioj Rusijoj: ji alksta aukų iš Amerikos. Ji trokšta uždėt savo visanaikinančiąją leteną ant mūsų teisių — prieglobos ir mūsų laisvės Amerikoj.

Ir męs turime pakelt kovą, kovą su Rusijos vienvaldybe Amerikos lauke! Todėl visi, kas gali, teininie mums į pagelbą!

Jeigu po kelių savaičių Purėnas bus išsiųstas ant rusiškų kartuvių, tada ant mūsų guls kraujas ne tik vieno Purėno, bet ir dešimčių kitų laisvės kovotojų, atėjusių pas mus įieškot pagelbos — apgyvimo. Rusijos valdžia išlaimėjo pas Jungt. Valstybių komisijonierių: jis nusprendė, kad Purėnas būtų atiduotas į Rusijos budelio rankas.

Tolesniam kovos vedimui mums reikia didelių pastangų ir pinigų.

Vienatinė viltis yra ant prezidento, kuris turi galę panaikint nuosprendį. Prezidentas tai padarys, kada persitikrįs, kad užpakalyje Purėno eina tvirtas žmonių judėjimas. Męs turėsim prezidentui paduoti peticiją su 100 tukstančių žmonių parašais.

Reikės organizuot visuose Jungt. Valstybių miestuose protestuojamuosius mitingus. O tam, suprantama, reikės pinigų. Dėlto męs atidengiam fondą; aukos reikalingos kuogreičiausia.

Sekantį utarninką, rugpiučio 25 d., męs sušaukiame tarybą (conference) visų organizacijų, neskiriant pagal partijas ir pakraipas.

Visos organizacijos, norinčios mums pagelbėti ir išvien veikti — labai pageidaujamos. Jei jos nesuspės iki utarninkui taiti nuspręsti, tai jų vedėjų atsilankymas būtų labai geistinas. Taryba bus po nr. 541 N. 5th str. Ir męs atsišaukiam į visus žmones veikiančius ant visuomenės dirvos, idant sušauktų savo miestuose panašias tarybas ir susijungtų su mumis. Tegul kiekvienas mūsų išpildo savo priedermę — savo šventą priedermę! Rusijos valdžia neturi but prileista prie latvio revoliucionieriaus kraujo! Purėnas turi but ištrauktas iš jos nagų!

Purėno apgyvimo komitetas Philadelphijoj

Sekretorius ir išdininkas M. J. Jurzen.

PS. Pinigai gali but siunčiami išdininko adresu: M. Jurzen 2008 W. Stella str., Philadelphia, Pa.

Šis atsišaukimas patilpo ir buržujiniuose vietiniuose anglių laikraščiuose: «Public Ledger» ir «North American».

Viespačiui Dievui.

Kodėl gi Dievė maloningas,
Neduodi mums žmogaus tiesų?
Ar gi esi toks negalingas,
Kad nežinai žmonių visų!..
Vieni pilni meilingo jausmo,
Dainuoja, šoka po balius,
Ir nesupranta vargo, skausmo,
Tik skina meilės lapelius!
Męs nepavydim ponams laimės, —
Tešoka linksmai rūmuose!
Tik tai kam vargšui tos nelaimės,
Kam skurst ir rūkt jam dūmuose!..
O Dieve, nėsam tau dėkingi,
Už tai, kad leidi vargt, kentėt!..
Ar mėš prakeikti, nenaudingi,
Kad visą amžių reik liūdėt!..
Tu toks galingas, visągalis,
O minioms leidi skurst ir žūt...
Tave ims keikti visos šalys,
Kurias skiri varge pražūt!..
O Dieve, kam gi mus sutvėrci
Ir leidi purvais vėlę tept!..
Kodėl mums pragarą atvėrci,
Kad mus vargdienius kept ir kept!..

20. XII. 1904.

Jovaras.

George H. Pettibone.

Nelaimingasis Vakarų Kalnakasių Federacijos vadovas George H. Pettibone pasimirė Denver miesto ligonbutyje. Tai kapitalistų valdžios auka. Kalėjime būdamas paliego ir nors per Amerikos darbininkų uolumą jis, kaip ir kiti Federacijos viršininkai, kaltinami už buvusio Idaho gubernatoriaus užmušimą, tapo paliausnotas, tačiau negalėjo jau džiaugtis laisve. Mirė džiovos liga.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Rugsėjo 19 d. įvairiose valstybėse valdžia nužudė 26 ypatas. 7 žmonės buvo karės teismo nuspręsti pakorimui tą dieną, o kiti vakarykščiai. Ir teip: Charkuvoj nužudyta 2, Saratove — 2, Kijavoj — 3, Varšavoj — 5, Pinske 5 ir Lodziuje 10. Valdžia užgina ir užsienio laikraščių reporteriams pranešti smulkmėnas apie žudomuosius, dėlto nežinia už kokią kaltę jie nužudyta. Be to nežinia, kiek nužudyta Maskvoj ir Peterburge, nes čia korikai tankiausia darbą atlieka niekam nežinant. Petigorske tris revoliucionieriai bandė nušaut policijos viršininką, bet nenusisėkė; taisai besigindamas da pašovė jų vieną; kiti du pabėgo.

Japonija. Valdžia po kare su Rusija, užsėdo ant Korėjos karalystės ir galutinai nori ją «suvienyti» su savo šalia, paduot mikačo (karaliaus) valiai. Valdžia dabar Korėjoj įvedė tokį surėdymą: kasdien pakarti po vieną korėjietį sukilėlių įvairiuose miestuose, išskyrus tik sostinę. Tas ir yra atliekama jau ketvirta savaitė. Pagal valdžios apokavimą, Korėjos revoliucionieriai per praėjusius metus išmušė 841 japoną arba japonišką korėjietį, neskaitant karėvių, užmuštų atvirose kovose. Tuo tarpu valdžia per metus nužudžius 16,000 maištininkų.

Japonijos aukštesniejie karės viršininkai, laike karės su Rusija, turėjo išdirbtus kariškus plenus, ypač pleną užpuolimui ant Port Arturo. Tie dokumentai buvo laikomi iki šiol didelėj slaptybės. Dabar juos kažis kas pavogė. Valdžia negal susekt; užėina jai baimė, kad tik nebūtų tie plenai pardota kitai kuriai valstybei.

Tarp Japonijos ir Kynijos paaštrėjo nesusipratimas. Kivirčas eina didyn.

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

«The Socialist Special» agitacijinis traukinys. Amerikos Socialistų Partija nutarė nusišamdyti tam tikrą (specijališką) traukinį, kurio Debsas (kandidatas į prezidentus), Hanford (kand. į vice-prez.) ir kiti agitatoriai važiuos per Ameriką laike rinkimų agitacijos ir sakys prakalbas įvairiose vietose. «Raudonasis» traukinys kaštuos 20 tūkst. dol.; be to literatūrai nupirkti į tą traukinį reikią kita tiek pinigų. Traukinys jau nusamdyta. Partijos centras atsišaukė į visus draugus dėl aukų. Tikisi padaryt didelę agitaciją ir išparduot daugybę socialistiškos literatūros.

Kas mūsų draugų norės aukauti S.P. «Raudonamjam Specijališkam» traukiniui, gali siųsti auksas per «Kovos» redakciją, pažymint: «Socialistų Partijos Raudonamjam Traukiniui».

Prohibicjonistų Partija Amerikoje, norinti užginti svaiginamus gėrimus, suorganizuota J. B. Corey'aus, dėdės plieno trusto prezidento, W. E. Corey. J. B. Corey apskelbė, kad nė centro daugiau neduosias partijos reikalams, dėlto, kad apyskaitos parodė padarytas dideles šelmystes, viršininkų vągystes: jie susiglemžė ir išmėtė apie 92 tūkst. dolerių. Prohibicjonistų partija susideda daugiausia iš dievočių ir kunigų (visokių tikėjimų). Ji jau nyksta. Corey visai nuo jo atsisako dėl tų šelmystėjų.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Del skurdo ir bedarbės žmonės mušasi tarp savęs! Camden, N.J. «Joseph Campbell Company» apskelbė laikraščiuose reikalaujant 400 darbininkų. Ant to apgarsinimo susirinko pas dirbtuvę apie 1,500 bedarbių, kurių tarpe buvo daug darbininkų dirbusių pas tą kompaniją. Apsireiškė darbo varžytinės, kilo išsyk neapykantos žodžiai, paskui ėmė muštis akmenimis ir plytomis. Baltieji ėmė šaukt: «Užmušt negrus!» Tie šaukė ant «baltųjų galvijų». Bet muštynės buvo ne tik baltųjų su negrais bet ir tarpe savęs; keletas sunkiai sužeista. 4 ypatas policija areštavo.

Springfielde, Illinois valst. sostinėje kilo tikros negrų skerdynės, kaip Rusijoje būva žydų skerdynės. Skerdynių priežastis — darbas, arba lenktynės dėl darbo. Tarp baltųjų darbininkų paplito nuomonė, kad negrai užėmę atstatytųjų baltųjų vietas. Jie ėmė šaukt: «Šalyn juodieji!» Prie miesto darbininkų prisidėjo dalis anglekasių, atsiminę, būk keliolika metų atgal per jų streiką negrai ėję į kasyklas kaip streiklaužiai. Iš miesto išvažiavo jau apie 2000 negrų ir da vis bėga, nešdami savo gyvastį. Riaušės išigalėjo ypač gal dėlto, kad valdžia išsyk tik per pirštus į tai žiūrėjo. Tvirtinama, kad gubernatorius Deneen neapkenčia negrų už tai, kad jie per rinkimus balsavo ne už jį, bet už jo priešą — demokratą. Dėlto ir žiūrėjęs sau ramiai, kaip juoduosius muša baltieji.

Darbininku judėjimas svetur.

Danijoje prasideda visuotinas lokautas. Pradžia buvo tokia. Kopenhagos mieste spaustuvių zeceriai sustreikavo, reikalaudami 8 nių val. darbo dienos. Savininkai tada uždarė spaustuves visai, pavarydami ir nestreikavusius darbininkus (tas vad. lokautas). Tik socialistų spaustuvės dirba ir jų laikraščiai išeina. Visuotina darbavių sąjunga tariasi uždaryt visokias dirbtuves ir pabirkus, jeigu spaustuvių darbininkai (ypač zeceriai) nenusileis.

Vokietijoje teipgi lokautas. Laivų dirbtuvių savininkai pavarė apie 13 tūkst. darbininkų, ir ketina uždaryt visas dirbtuves, tai išviso pavarys 30 tūkst. darbininkų.

* * *

Kanadoje streikuoja jau nuo keletos savaitių «Canadian Pacific» geležinkelio dirbtuvių darbininkai ir laikosi gerai. Po kuriam laikui, prisigaudžius streiklaužių, kompanija pradėjo darbą; bet streiklaužiai, padirbę ar dieną, pametė darbą ir išėjo sakydami, jog jie nenorį būt uždaryti dieną ir naktį lyg kalėjime. Pasažierių traukinys syki tapo apmestas akmenimis; spėjama, kad tai šnipų-provokatorių darbas, nes jie, kapitalistų papirkti, nori iššaukt streikininkų riaušes, kad galėtų valdžia «malšint» streikininkus, kurių sargybą nuvyti komp. nestengia, nes valdžia nesikiša, neturėdama priekabės.

Iš moterų gyvenimo ir judėjimo.

|| *Konstitucija Lietuvių Moterų Progresyviškojo Susivienijimo Amerikoje.* «Vienybės Liet.» N 33 ir 34 patilpusi konstitucijos dalis šiaip išrodo: Visą Liet. Moterų P. S-mą rėdo ir reikalus tvarko

pildomasis komitetas (5 ypatos), susivažiavimas, visuotinas referendum; organizacijos darbus atlieka susinešimų sekretorė, turtų sekretorė, išdininkė ir knyginkė ir redaktorė. Pild. Komitetas parūpjis ir surengs spaudai raštus, tinkamus susiv. išleisti, platį literatūrą, prižiūrės ir aprūpjis organizacijos knygytus, prižiūrės organo pakraipą; prižiūrės kuopas, kad veiktų sutinkant su organizacijos tikslais ir taktika, ir tatai peržengusias paduos visuotinam referendumui jas išbraukti (tam reikalaujama 3 balsų); prižiūrės darbus abiejų centro sekretorių ir išdininkės. Susinešimų sekretorė paskiriama daug priedermių (da paskutiniam «V.L.» nepabaigta), t.a. tvarkyt referendumus, laikyt ir išsiuntinėt kuopoms čarterius, išdavinėt kas tris mėnesiai raportus iš organiz. veikimo ir augimo («progresavimo»), išduot raportus susivažiavimams ir tt.

|| *Finų seimo atstovės raportas.* Austrijos sostinėje, Viennoje, neseniai «Pramonės Draugijos» salėje skaitė referatą baronitė Aleksandra Grippenberga, kuri buvo atstove Finlandijos seime. Prelegentė kalbėjo apie moterų judėjimą ir jų rinkimo teises Finlandijoje. Pagal naująją konstituciją išrinktame pirmame seime moterų buvo 19 (NB. tamė tarpe 11 socialistų) ir jų darbo vaisiai tuojaus pasirodė. Pakelta daug svarbių klausimų, kurių vienu vyrų seimas niekad gal nepajudintų. Svarbiausiu jų darbu buvęs įstatymas priešais degtinę.

Moters dėl rinkimo teisės išgavimo Finlandijoje pradėjo judėti visai baigiantės pereinam šimtmečiui, bet narsiausioji kova buvo 1904-5 metais ir per tuos du metu ta teisė tapo iškovota, kuomet kitų šalių moters kovoja per dešimtį metų ir da neiškovoja... Matyt ten, Finlandijoje, visų žmonių apšvietimas ir susipratimas rymo ant rimtesnio pamato, negu kitų šalių. Iškovojus mot. balsavimo teisę, moters buvo užsimanę sutvert savo atskirą politiską moterų partiją, bet tuo išsiaiškino, kad tai nepratiška, ir prisidėjo prie esančių partijų, kurios kam patiko. Didžiausią moterų paramą apturėjo darbininkų (soc. dem.) partija, kuri energiskiausiai gynė moterų išsiluosavimo klausimą ir reikalavo visiško svaiginamų gėrimų uždraudimo. Dabar suomės moters reikalauja permaintyt šliūbus, sulygint valstybės tarnystėje teises vyrų su moterims ir tt.

|| *«Moterų rinkimo teisių sąjungos» susivažiavimas.* Neseniai Hollandijos sostinėje buvo ketvirtasis «Visų šalių moterų rinkimo teisių sąjungos» susivažiavimas. Moterų judėjimo istorijoje tas susivažiavimas turi nepaprastą vertę. Čia pasirodė, kad moterų teisių su vyrų teisėmis sulyginimo reikalingumą supranta ne tikai vadinamieji inteligentai, bet kaip kur ir visi juodadarbiai. Tos gi valstybės, kur moterys turi jau visai lygias su vyrais teises, atsiuntė į tą susivažiavimą net savo atstoves. Susivažiavimas ėjo ištisas šešias dienas, kasdien nuo pusiau dešimtos valandos ryto ligi 11 val. vakaro. Daugybė skaitymų ir kalbų parodė, kaip einama moterų judėjimo visame pasaulyje. Tikriausiai nėra dabar jokio kito judėjimo, kuris visame pasaulyje teip labai plėtotų ir visus užimtų, kaip moterų judėjimas. Per kelerius metus moters daug kur įgijo naujas teises, o kaip kur net visai su vyrais susilygino. Tik vienoje Rusijoje moterų judėjimo likimas esąs begalo liūdnas: čia jom netiktai neduoda naujų teisių, bet jau ir seniau duotas atima. Susivažiavimo pirmininke buvo išrinkta amerikietė Čepman Ket, kuri teip žymią vietą užima moterų judėjime. Ji netiktai augšto mokslo, bet ir labai geros galvos ir didelio veiklumo moteriškė ir todėl jos vardo moterų judėjimo istorija niekuomet neužmirš. Pasibaigė susivažiavimas birželio aštuntą dieną, penktasis gi susivažiavimas paskirtas Londone kitų metų pavasarį.

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS. Sekretoriaus pranešimai.

Susitvėrė naujos kuopos:
105 Lewiston, Me. iš 19 narių;
106 Maryville, Ill. „ 12 „

LSS. Sekr. P. Puskunigis.

Literatūros Ratelis.

Parvažiavus man iš susivažiavimo, baigiant mokslą ir dabar, apėmus administratoriaus vietą, taip buvau užimtas, jog negalėjau nė kiek dėl Literatūros Ratelio pasidaruoti. Dabar, draugai ir priešai Lit. Rat., mes jau pradėsime krutėti, gyvuoti, o pradžia jau turim. 6 ir 55 k. draugai (Pittsburg) jau susirašė ir pinigai yra pas mane, viso 11 dol., kol nesusitvarkysime galutinai.

Prielankiai tam Rateliui atsiliepė draugai 15 kp. Minersville, 14 kp. Baltimore, 81 Chicago, 52 New York City ir drgg. pavieniai A. Žilinskas ir P. Kietis. Nedaug dar, ką? Nieko, kaip pradėsime, kaip matys mūsų darbą, tai turėsime didumą Sąjungos draugų savo pusėj, — l e g i o n e literatūros kareivių.

Balsavimus ne visi dalyvavo, ir rezultatas yra toks:

Organizatorium:

F.J. Bagočius	22,
J.M. Jesulevičius	3,
J. Ramanauskas	2,
J. Čiudinis	1,
A. Purvis	1.

Sekretorium—Kasierium:

Agnieška Daukšūtė	7,
J. Baltrušaitis	6,
Veronika Ljetuvninkūtė	5,
J. Baniulis	3,
J. Ilgaudas	2,
A. Purvis	2,
J.O. Širvydas	2,
T. Balčiūnas	1,
S. Senkus	1,
F.J. Bagočius	1.

Nors pusėtinai darbo turiu, vienok organizatorium pabūsiu, kol nesustiprėsime, neišdirbsime, ir nesuprasime to Ratelio užduoties. Drgė Daukšūtė, daugiausiai balsų gavusi antsekr.—kas., atsisakė mums patarnauti, pasidėkavodama už garbę, tai sekančiu yra drg. J. Baltrušaitis, «Kovos» red.

Dabar turiu ant rankos Lit. Kom. prisiųstą rankraštį «Darbininkų spauda ir jos priežastis», kurią tuoj paimsime į darbą. Atspaudinimas jos apsisieis mums į \$50.00. Keletas kitų rankraščių laukia pas archivarį, kol mes nepaimsime į darbą.

Kuopos, kurios dar nesumokėjo į Lit. Rat., paklibinkit draugus ateinančiam susirinkime, idant kuo daugiausiai gaut rekrutų į mūsų literatišką legijoną. Kad mūsų bus į 100 išsyk, tai bus jau gerai, toliau visi darbštesni Sąjungos draugai mūsų eilėse rasis.

Pinigus siųskit drauge su draugų vardais ir adrisais drg. J. Baltrušaičiui, kurs savam laike pagarsis prisirašiusių draugų vardus organe. Kaip žinot jau, kiekvienas tur užsimokėti \$1.00, ir

nuo to laiko visas Sąjungos išleistos knygos, po vieną ekz. bus prišunčiamos tokiam draugui. Į Lit. Rat. gal prigulėti ir draugai neprigulinti į Sąjungą.

Taigi, kuopos ir pavieniai, čia vėl reikalingas Jūsų aktyviškumas.

Jūsų

Lit. Rat. Org. F.J. Bagočius.

«Moters ir Socijalizmas».

Kaip visiems draugams yra žinoma, IV Susivaž. nutarė to veikalo vertimą nupirkt nuo vertėjo Račkaucko. Vertėjas buvo permainęs savo išlygas ir norėjo aprubežiuoti tolesnę laidą, vienok sutikus opozicijai, jis vėl atiduoda už senasias išlygas \$120.00 pinigais ir 200 ekz. 30 dol. yra jau užmokėta, ir jei mes sulaužytume Susivaž. nutarimą, neimtume to veikalo, tai tie pinigai turėtų dingt. Mums nieks daugiau nelieka, kaip ramiai senasias klaidas atitaisyti, — užmokėti tuos likusius \$90.00 vertėjui, paimt veikala ir išleisti.

Kaip surinksime tuos \$90.00 už rankraštį ir likusius \$300—\$400 spaudai? Lengvu būdu. Mūsų turim daug draugų, kurie visada, nuo pat Sąjungos užsidėjimo nenuoalsiai darbavos. Jie mokėjo mėnesines duokles, aukavo «Kovos» fondan, pripildė savo skatinkais Literatūros Fondą ir rėmė Sąjungos finansus stambioms paskoloms. Ant tų draugų turim pasitikėti ir dabar. Bet dabar jau ne auka, vien prenumerata už knygą. Knygą atspaudus prekė bus \$1.50. Bus tai žiedas mūsų lietuvių socialistų literatūroj. Draugai, kurie skaito «Kovą», antros nebeužsiprenumeruos, tai dabar yra gera proga paremt svarbų reikalą ir pačiam turėti naudą — užsimokėti prenumeratą už knygą — \$1.00. Vardai visų prenumeratorių tilps ant paskutinių lapų knygos. Taigi visi draugai Sąjungiečiai ir pašaliniai, pavieniai, kliubai, knygynai ir draugystės pasiskubinkit su prenumerata. Kiek kas išgali, vieną sau, kitą draugui. pažįstamui, giminaičiui Lietuvoj, etc. Geistina būt kad šį mėnesį galėtume surinkti nors tą \$90.00, nes vertėjo padėjimas man ypač tiškai žinomas, tatau vargingas. Pradžią jau padarė drg. P. Kietis iš Monte Cristo, Wash. prisuntė \$1.00. Draugai, prie pat Pacifiko atsiliepė jau atbalsys, nepasnauskim ir mes — lai kiekvienas draugas, kurs dirba ir išgali, nelieka drg. Kiečio užpakalyj. Auksos tam reikalui bus teipgi mielai priimamos.

Aš lauksiu vaisių Jūsų gero noro, draugai. Aš dirbsiu kiek aš galėsiu, bet Jūs padėkit man.

Jūsų Administratorius

F.J. Bagočius.

Ar reikalingas referendum dėlėi extra-mokesties?

Įnešta ir paremta ir net atsišaukta 67 kuopos («Kovos» N 31) dėl referendum visų kuopų LSS. Taip yra: perleisti referendum, ar reikalinga užsidėti extra mokestis 25c į mėnesį tiems, kurie dirba, arba geriau sakant, katrie gali mokėti.

Pagal mano manymą, šitas mūsų referendum bus visai nepraktiškas. Kadangi kalbama, kad tikrai užsidėtų extra mokestį tie, kurie gali mokėti. Tai kam-gi tas referendum yra reikalingas? Juk referendum neprivers mokėti draugų, negalinčių mokėti. Draugai geriau mūsų padarysim, jeigu be jokių referendumų užsidėsime patys sau extra-mokestį, kurie

galim mokėt. Man išrodo teip butų praktiškiau, nekaip referendum.

P. Berukštis.

Laiškas «Kovai».

Svedžiu dolerį į «Kovos» fondą pirma, kolaik nėsu «priverstas paaukauti». Priversta mokestis tik nuslopintų «Kovą»; kas priversta, tas ne auka, nes auka negali būti priverstina. Patarimą kai kurių draugų: uždėti mokėstį ant sąnarių «Kovos» sušelpimui — atmetu... Bet pilnai sutinku su draugais patariančiais sumažinti «Kovą»... Ir ginčus betalpinant Sąjungos organe «Kovoje», joki apšmeižimai, kurie ne kenkia († R.) idėjai socializmo, neturėtų būti talpinami «Kovoje»; teipgi ir aisakymai ant jų. Jeib kaipo apsigarsinimai užpelnose blaivystės, arba užmetinėjimai už girtuokliavimą... šėpas. ir tt. patalpinti ant paskutinio lapo kaipo apgarsinimą ir pareikalauti mokesties už patalpinimą. Nuo karščiavimų draugų ir «Kovai» šilčiau būtų. Be juokų. Apie apgarsinimus: Kaikuriuos kuopos reikalauja talpinti «Kovoje» apie susirinkimų laiką. Regis už mažą mokestį galima būtų tas kuopas užganėdinti. Per tai «Kovai» būtų kiek naudos, o kuopos turėtų progą užganėdinti savo reikalus.

Su šino dar prisinučiu kitą dolerį reikaluose nupirkimo veikalo «Moteris ir Socializmas». Kada Literatūros Ratelis susitvarkys, manau, tas veikalas bus nupirktas, o kolei kas, neturime apleisti to reikalo. Tik jau susiras draugai norinti sušelti gimimą to veikalo lietuviškoje kalboje. Na, draugai, štai pradžia kas daugiausia!

Leonas N. Tolstoi.

Aš negaliu tylėti!

[Šitą straipsnį neseniai parašė garsusis rusų rašytojas Leonas Tolstoi, dėlei mirties bausių Rusijoj. Kai-kurie rusų laikraščiai tapo skaudžiai nubausti už patalpinimą to straipsnio. Red.]

I.

«Pasmerkta pakarti septyni žmonės: du Peterburge, vienas Maskvoj, du Penzjoj, du Rygoj. Sušaudyta keturi: du Chersone, vienas Vilniuj, vienas Odesoj.

Ir tai skaitome kiekvieną dieną laikraštyj. Tai jau dedasi nebe savaitėmis, ne mėnesiais, ne vieni, bet jau keleri metai. Ir tai daroma Rusijoj, kur žmonės kiekvieną prasikal-tėlį skaito nelaimingu, toj pačioj Rusijoj, kur da teip neseniai pagal įstatymų nebuvo mirties bausmės.

Atsimenu, kaip aš tuo didžiudavaus prieš europiečius, o dabar šit antri, treti metai žudymai, žudymai ir žudymai be paliovos.

Išskleidžiu šios dienos laikraštį.

Šiandien (gegužės 9 d.) baisus daiktas! Laikraštyj ke-liais žodžiais, trumpai pasakyta: «Šiandien Chersone Strelbi-

Ar jau ne nenupirksime to veikalo? Jau suderėtas.

Su socijališkais velijimais «Kovai» ir sądarbininkams Sąjun-gos.

P. Kietis.

Monte Cristo, Wash. Rugp. 8 — 08.

* * *

Nors seniai jau buvo reikalas ir turėjau intenciją, bet vis tos sunkios gyvenimo sąlygos trukdo žmogų, neleidžia kad ir geriausias, ar reikalingiausias užduotis atlikti, teip ir aš su auka «Kovos» sušelpimui, nors jau seniai esu paskyręs \$10.00, bet ir iki šiai die-nai da negaliu prisijust. Ale už trumpo laiko, už 2-4 savaitių ti-kiuosi atgauti nuo draugų, kurie skolingi po keletą desėtkų dol. ir tąsyk pasiųsiu «Kovai», ne kaipo pašarvojimui auką, bet kaipo gy-vybės medžio auką.

So. Boston, Mass.

60 kp. narys J.P. Raulinaitis.

Atsišaukimas į III rajoną ir į visas kuopas.

Malonų draugai ir draugės! Rodos pranašavimas apie mūsų, Sąjungos griuvimą ir apie sustojimą mūsų organo, «Kovos», kuris ligšiolei nešė mums susipratimą nuskriaustiems darbininkams; ir išrodinėjo visas kapitalistų kilpas, kuriose mes esame supančioti, — atsimušė į kožno sąjungos draugo širdį skaudžiai... Žuvinas Sąjungai ir jos organui «Kovai»... Gal jau ne vienas mūsų draugų neteko ir vilties, kad LSS. ir jos organas gyvuos; o priešai tai jau nusidžiaugė... Mums kelią nurodė drg. J.O. Širvydas (N 23 «Kovos») apkaltindamas naują tvarką, nurodė mums, kad reikią tuo sumažint organą, «Kovą», ir prie jos darbininkus, jeigu norim

cko lauke pakarta dvidešimt valstiečių, pasmerktųjų mirtin už ginkluotąjį užpuolimą ant dvaro Elizavetgrado paviete*).

Pasmaugta dvylika tų pačių žmonių, iš kurių darbo mes gyvename, tų žmonių, kuriuos mes tvirkinome ir tebetvirki-name, pradedant degtinės nuodais ir baigiant ta baisia mela-gybe tikėjimo, kurį, mes patys netikėdami, rupinamės įkvėp ti kitiems. Tą dvyliką žmonių pasmaugė tie patys žmonės, kuriuos žudomiejie penėjo, dengė ir rėdė, bet kurie juos tvir-kino ir tebetvirkina. Dvylika vyrų, tėvų, sunų, tų žmonių, kurie savo gerumu, darbštumu, nuoširdumu ir tepalaiko Ru-sijos kraštą, sugriebė, įdėjo į kalėjimą, apkalė geležiniais. Paskui surišo jiems ant nugaros rankas, kad kariami negalė-tų jie įsitverti virvės, ant kurios kabos, ir privedė prie kartu-vių. Keletas tokių-pat, kaip ir tie, kuriuos pasmerkė pakarti, valstiečių lydėjo pasmerktuosius.

Tik lydėtojai buvo ginkluoti, gerais batais apsiavę, šva-riais kareivio drabužiais apsvilkę, šaudyklėmis ant pečių ne-

* Paskui laikraščiuose buvo pranešta, kad žinia apie 20-ties valstiečių nuž-dymą esanti neteisinga. Tuo apsirikimu galiu tik pasidžiaugti. Viena, mane dži-gina, kad pasmaugta aštuoniolika žmonių mažiau, ne kaip buvo pranešama; an-ru, aš esu pakakintas, kad tas baisus skalčius privertė mane čionai išreikšti tą, taip seniai mane slegiantį jausmą. Ir todėl dabar pamainydamas žodį dvidešimt žo-džiu dvylika, palieku visa, kas pirma buvo pasakyta, nes čia išreikštosios mintys ne tik dvyliką nužudytųjų paliečia, bet visus tukstančius pastaruoju laiku usmėn-tųjų ir pasmaugtųjų žmonių.

gyvuot toliaus, šitai šmėklai (kriziui) pasirodžius, kuri palytėjo skaudžiai ir mūsų sąjungą. Teip drg. J.O. Širvydo nurodymas būtų praktiškas, jeigu mes visų pritariam tam ir rankas nuleidžiam, nieko nepasistengę dar; jeigu nepasirodom, kiek galėtume užbėgti tam griuvimui už akių; jeigu tik mes nepasistengiam tam užbėgti, tai jau ir turim «Kovą» sumažinti. Mes sąjungos kaštus tuom sumažysime, bet sykiu sumažysime ir sau naudą, kurią dabartės paseimiam iš savo organo «Kovos», kurioje dabartės tilpsta daug naujų straipsnių mums nuskriaustiems darbininkams. O šiuose laikuose sąjungai ypač labai naudinga, kad «Kova» tiek dvasiško peno turi savyje. Tai gi, draugai ir draugės, pasistenkim visi ir dar neįvyktų tie pranašavimai, nekaltinkime nieko kaslink tuo naujos tvarkos ir nepranašaukim sau ko negeistino; dar kartą kviečiu visus draugus ir drauges, kad parodytume, kiek kurie draugai galime tą šventą darbą palaikyti; kurie dar dirbam ir nesijaučiam teip kritiškam padėjime, nežiūrėkim į tuos draugus, kurie laike šio krizio negali mokėt (nedirba), ale mes parodykim savo nenuilstantį darbą dirbdami, ir pasistenkime išrasti gyvybės šaltinį mūsų sąjungai ir šviesos spinduliui «Kovai», kad ir toliaus spindėtų tarpe mūsų nuskriaustų darbininkų ir neštų mums dvasišką peną tam pačiam pavidale arba dar didesniai. Tik netrotykime vilties, dirbkime su drąsa ir energija, tai ir pergalsim tą baisią šmėklą! Nes tas viskas priguli nuo mūsų energijos! Kuopos, turinčios kiek turto, ar draugai, kurie dirba ir išgali — teaukauja. Jeigu jau teip blogai atsitiktų, tai tiktai dėl mūsų energijos stokos.

Į sekantį III rajono susivažiavimą kviečiu visas kuopas LSS., kurios priklauso prie III rajono, kad prisijustų daugiau savo pasiuntinių, Daugiau bus pasiuntinių, daugiau ir nuomonių, o gal kaip nors mes (III rajonas) ir įstengsim pagelbėti šiame kritiškakame padėjime mūsų LSS-gai. Aš pats prižaduo dirbdamas susiaurint savo išlaidas ant 25c. per savaitę, ir 4 savaites pasiūsiu «Ko-

šini. Šalyje pasmerktųjų šilkiniais bažnytiniais rubais apsilvęs, su kryžium rankoj eina žmogus ilgais plaukais. Procesi ja sustoja. Vyresnysis kažinką kalba, sekretorius skaito popierį; jam pabaigus ilgais plaukais žmogus, kreipdamasis į tuos žmones, kuriuos kiti tokie—pat žmonės ruošias tuoj virvėmis pasmaugti, kažinką kalba apie Dievą ir Kristų.

Vos tik tiems žodžiams praskambėjus, budeliai (jų čia keli, nes vienas nebeįstengia atlikti tokį painų darbą), praskiedę muilo, ir išmuiliję virvių kilpas, kad geriaus užsitrauktų, — paima į savo rankas pasmerktuosius; užtraukia jiems maišus ir, užvedę ant kartuvių tiltelio, užneria įmuilintas kilpas.

Štai traukia iš—po kojų suolelius, — ir gyvi žmonės vienas po kito pakimba ore; jie savo kuno sunkumu užtraukia sau kilpas ir besikankindami pasismaugia. Dar tik valandėle anksčiau buvę gyvi žmonės virsta lavonais, kurie iš pradžių vos kiek juda, paskui gi ramiai nusvyra.

Ir tai visa pramanyta ir surengta savo broliams—žmonėms aukštesniojo luomo žmonių, žmonių mokytų ir apšviestų. Ir sugalvota, kad tie darbai būtų atliekami paslapčia, auštant, kad niekas jų nematytų; sugalvota teip padaryti tas darbas, kad kiekvienas jo dalininkas galėtų manyti ir sakyti: ne aš čia kaltas. Sumanyta tam darbui parinkti kuolabiau ištvirkę ir nelaimingi žmonės. Ir nuduodama, buk peikiama ir niekinama žmonės, kurie atlieka mūsų pramanytąjį ir giria-

vos» fondu \$1.00. Tas man nieko nekenks, per savaitę 5 stiklus alaus negerisiu, ir viskas.

Pagelbon broliai ir sesers! Tarp mūsų apsilėidimo tenebus!

III Rajono sekr. B.K. Kondratavičius.

Atydai draugų VII Rajono LSS.

Rajono organizatorius M. Padolskis paleido referendumą N 1, kuris skamba šiaip: «Katrais balsuos už tai reiškia kad priverstinai kiekvienas draugas tur mokėti į rajono išdą 5c. į tris mėnesius; o kad balsuos prieš, tai minėta mokestis tur būt atmesta».

Mes nesuprantam, dėlko buvo leidžiamas tas referendumas ir ant ko pasiremdamas drg. M. Padolskis leido? Mes konferencijoje nutarėm mokėti, — teip skamba ir protokole konferencijos, — o nutarėm leisti per referendumą visų kuopų VII rajono tiktai tą, ką daryti su tais draugais, katrie atsisakys mokėti į rajono išdą po 5c. į 3 mėn.? Apie tą tai rajono organizatorius visai ir ne užsimena; o laikas būtų paleisti ir tą klausimą. Dabartinis referendumas visai bereikalingas, tik aikvojimas rajono išdo ant krasos ženkliu.

Vardan 92 kuopos Pirmsėdis J. Nienius,
Sekr. S.C. Kasparavičia,
Išdin. V. Kasparavičia.

Pasarga Illinois rajono kuopoms.

«Kovos» N 31 rajono organizatorius drg. P. Puskunigis apskelbė, kad mus rajono kuopos nubalsavo, kad kiekvienas narys per

mąjį darbą. Net ir tas sugalvota: tik vieni karės teismai teisisia mirtim, o prie žmonių žudymo esti ne karės, bet paprastai teismo valdininkai. O patį darbą atlieka nelaimingieji, apgautieji, ištvirkintieji, visų niekinamieji žmonės. Jiems belieka tik išmuilyti virvės, kad tikriau kaklą užsmaugtų ir pasigerti tų pačių aukštesniojo luomo, apšviestųjų žmonių parduodamaisiais nuodais (degtine). Vargšai tokiu budu nori greičiau užmiršti apie savo sielą (dušią) ir apie žmogaus pašaukimą.

Gydytojas apžiuri lavonus ir praneša vyriausybei, kad darbas kaip reikiant atliktas: visa dvylika žmonių tikrai nebėgyvi. Ir vyriausybė jaudamasi sąžiniškai atlikusi tą, nors ir nemalonų, bet reikalingą darbą, eina prie savo kasdieninių darbų.

Ataušusius kunus nuima ir užkasa.

Juk tai baisu!

Ir daroma tai ne vieną kartą ir ne su ta tik dvylika nelaimingųjų, apgautųjų, iš geriausiojo rusų tautos luomo žmonių, — bet tai daroma be paliovos jau pulkas metų su tokiais pat apgautais tų žmonių, kurie atlieka tuos baisius darbus.

Baisus daiktas, bet kas dar labiau, — kad daroma tai neįsakarščiaus, kuomet protas nustoja veikęs, nelyginant, kaip muštynėse, karėj, net plėšimuose, bet, priešingai, sveiku protu šaltai apsvarsčius. Ir netik tie baisūs darbai daromi, bet tokiu pat šaltu žiaurumu ilgus metus atliekamos kitos viso-

tris mėnesius mokėtų po 5 centus rajono išdan ir kad kuopos tuos pinigus siųstų rajono organizatoriui, taigi jam, drg. P. Puskunigui. Čia organizatorius padarė klaidą patardamas, kad jam pinigai būtų siunčiami. Rajonas tur išdininką, tai visokios įplaukos rajonui skiriamos tur būt siunčiamos išdininkui, o ne organizatoriui. Ir tai šitokiu būdu: kuopos bei panieniai draugai, siųsdami pinigus rajono išdan, privalo išpirkti money orderį ant vardo išdininko, o adresuoti laišką ant vardo rajono sekretoriaus. Sekretorius gavęs laišką su pinigais ištrauks pinigų sumą į knygas, money orderį perduos išdininkui, kurs jį apkeičys ant pinigų, šiuosius padės rajono išdan. Kad ir krasos ženkleliais būtų siunčiami pinigai, tai vis teip reikia siųsti. Organizatorius netur tiesos priiminėti rajono pinigų ir nereikia jam juos siųsti. Išdininko adresas: J. Buškevičius, 1720 Peoria Road, Springfield, Ill.; sekretoriaus, 1711 E. Matheny Ave., Springfield, Ill.

LSS. Illinoiso rajono sekretorius

Vincus Černauskas.

Galas nesusipratimams.

(Prie «Atsišaukimas į sąjungiečių protą»).

Paskutiniame, 32, «Kovos» num. draugas J. Baltrušaitis, atsišaukia į sąjungiečių protą; prie to atsišaukimo ir galutinio užbaigimo nesusipratimams ir aš prisidėsiu.

Pirmiausiai, turiu pasakyti, kad draugo J. Baltrušaičio atsišaukimas išrodo teisingas, jei bent galima užmesti tiek, kad jis parašytas per daug aštrioj formoj, ir kai kuriose vietose reikalinga šis-tas pataisyti. Taigi tas nekurias vietas, bandysiu perstatyti kitokioj formoj, ar bent tokioj formoj, kaip aš suprantu. Yra sakoma: «velnias nėra toks juodas, kokiu jį piešia».

kios rušies kankynės ir prievartos kalėjimuose, tvirtumose ir ištėrimuose. Dėlei to ypač ir baisūs tie darbai. Baisūs jie tuo, kad niekur teip vaizdžiai, kaip šiuose, pradėdant teisėju, baigiant budeliu, nenoroms atliekamuose darbuose, — niekur teip aiškiai ir atvirai neišsina aikštėn visus kenksmingumas vieny žmonių valdžios ant kitų.

Atsiliekant Rusijoj tokiems darbams per metų metus, tikrieji kaltininkai — ypatos, kurioms paliepus tie darbai esti atliekami, ypatos, kurios gali tafa sustapdyti, yra visai persitikrinę, kad tokios rušies darbai naudingi ir tikrai reikalingi, ir tos ypatos stengiasi išrasti budus arba skelbia savo prakalbose apie tai, kaip užginti suomiams gyvent ne teip, kaip jie nori, ir kaip priversti juos gyvent teip, kaip nori kai-kurios svarbios rusų ypatos, arba užsiima apskelbimu prisakymų tokios rušies: «uzarų pulkuose kitelių kalnieriai ir rankogaliai turi but vienodos spalvos, ką ir kareivių kitelių kalnieriai, o pusskrandės neturi turėt apie rankogalius šniurų».

Baisus dalykas!...

II.

Baisių-baisiausia gi tas, kad visi tie nežmoniški kankinimai ir žudymai nevien tik kankiniams ir jų šeimynoms tekenkia, bet da labiau kenkia visai mūsų tautai. It kibirkštis įmesta į šiaudus, — tie žudymai plėste-plėčia visų rusų tautos luomų ištivirkimą.

Draugas J. B. sako: «Ištikrųjų, draugai, stebėjau iš jus, kad teip ramiai žiūrėjot į tuos («1 mosios koopos») plūdumus ir keiksmus, bet da labiau stebiuosi, kad išrinkote tą patį teip paniekinatą, teip pažemintą ir amžinai praeiktą — pradangintą redaktorių». Tiesa, kad sąjungiečiai ramiai žiūrėjo į tuos atsišaukimus, nes, matomai, daugumas matė juose vien tik ypatingus vaidus; girdėtis buvo balsai: «Pasipeš ir nustos».

Toliau J. B. sako: «LSS. turėjo tuos atsišaukimus «pradanginti» per balsavimą ir tuomi nuplaut tą šlykščią dėmę ant jos organo ir redaktoriaus užmestą. LSS. to nepadarė». Greičiausiai nepadarė todėl, kad matė tame vien ypatų vaidus. Ir tas pasielgimas LSS. neišžiūri teip labai keistas, kaip dr-gas J. B. sako, atpenč, labai galimas, todėl ir įvykęs.

Už tuos atsišaukimus kaltinami draugai: Bernotas ir Žagaras. Betsvarbiausia priežastis visų nesusipratimų, tai draugas J. O. Širvydas. Taigi kaltinamos tris ypatos. Toliau, kaip draugas J. B. sako, kad pamatas tų nesusipratimų, tai dr-go J. O. Širvydo užmetimas, būk prieš III Sąjungos susivaziavimą dr-gas J. Baltrušaitis varęs agitaciją prieš J. O. Širvydą, kad tapti «Kovos» redaktorium. Draugas J. Baltrušaitis griežtai atsisako daręs panašią agitaciją.

Toliau J. B. sako: «Šitų visų vaidų pirmtinė priežastis buvo grynai ypatingas dalykas». Taigi, pasirodo, kad dabar tie grynai ypatingi dalykai virtę į visuomeniškus dalykus. Kokiu tai būdu pasidarė, nežinia; turbūt stengimasi neužsileist viens kitam, pastatyt ant savo, «tempimas ant savo kurpalio».

Toliau J. B. sako: «Organas dabar tuščias, išėmus ardančias kritikas draugų tarpe savęs». Tiesa, kad per daug jame ardančių kritikų. Taigi draugas J. B. žada paduoti sumanymą, kas link priedermių rašėjų ir redaktoriaus ir paskiau panašioms kritikoms kaip dabar, nebus «Kovoj» vietos. Būtų labai puikus dalykas, lai draugo J. Baltrušaičio žodžiai stojasi kūnu.

Ir neapsakomu greitumu plėčias tas ištivirkimas.

Dar neseniai negalima buvo visoj rusų tautoj surasti dviejų budelių. Dar teip neseniai, aštuntoj dešimtyj metų praėjusio šimtmečio, visoj Rusijoj tebuvo tik vienas budelis. Atsimenu Vladimirą Solovjevą su džiaugsmu tada pasakojant, kad visoj Rusijoj negalėję surasti kito budelio ir tą vieną vežiojo iš vienos vietos kitur. Dabar jau kas kita.

Vienas nusigyvenęs Maskvos pirklys-sankrovininkas pats pasisiulė tam darbu ir gaudamas už kiekvieną pakartąjį po šimtą rublių, trumpu laiku teip iš to pataisė savo reikalus, kad jam jau neberekėjo uždarbiauti iš šalies tuo amatu; dabar jis po senovės užsiima prekyba.

Pereitaisiais mėnesiais Orlo mieste, kaip ir visur, prireikė budelio ir tuojau atsirado žmogus, sutinkąs tai atlikti, ir suderėjo už žmogų po 50 rublių. Jau suderėjęs kainą, tas budelis savanoris sužinojo, kad kitur už tą darbą daugiau mokama. Ir žudymo vietoj, užmovęs pasmerktamjam maišą, vieton vesti jį ant kartuvių tiltelio, staiga sustojo... ir, priėjęs prie viršininko, pasakė: «Jūsų sveikata, primeskite dar dvidešimts penkrublinę; kitaip nekarsiu». Jam pridėjo, ir jis savo darbą atliko.

Neužilgo reikėjo karti penki žmonės. Dieną prieš žudymą atėjo nežinomas žmogus, norįs pasikalbėti dėlei slaptingų dalykų. Išėjo viršininkas. Nežinomasis žmogus pasakė:

«Andai kaži-koks iš Jūsų paėmė už vieną 75 rublius.

Kad galutinai prašalinti tuos buvusius ypatiškus, o dabar virtusius visuomeniškais, dalykus, aš duočiau štai kokią propoziciją:

Apkaltinamasis aktas jau yra, kaltininkai žinomi; dabar reiktų išgirsti pasiteisinimą iš apkaltinamųjų pusės, viešai «Kovoje», tada visi sąjungiečiai matys kame dalykas. Paskiau, išrinkt trečiųjų teismą iš artimiausių miestų, arba ir iš vieno, ir visi susivažiavę, syki ant visados užbaigtų tuos nesusipratimus. Aš manau, kad susitaikyti galima.

Kai kurie draugai jau paduoda projektą, išbraukti iš Sąjungos apkaltinamuosius draugus, tas bent man išrodo per daug negerai; nes, kam daryti iš draugų priešus, kadangi jų ir teip daug turime, tai kam dauginti jų skaitlius? Kam? Jeigu apkaltinamieji draugai atsisakys taikyties, tada, žinoma, tas dalykas liks šalyje. «Kovoje» daugiau nesitarpis panašūs ardanti vaidai ir mes žengsime toliau pramintu keliu...

Draugai ir Draugės: — Svarbiausia, mums reikalinga visur ir visada t e i s y b ė. Ir jeigu visi draugai prisilaikys teisybės, galima bus susitaikyti. Privalumas būtų tai padaryti.

Pagalvokite draugai.

A. Žimontas.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Elco, Pa. Mūsų LSS. kuopelė (98-ta) pradeda nykti. Buvo susitvėrusi iš 12 sąnarių, o šiuom laiku tik 7 sumokėjo mokesčius. Vienas įsirašė naujas narys, Ant. Šalinis. Priežastis atsisakymo mūsų draugų nuo kuopos tai bedarbė. Dar-

Dabar, girdėti, penki paskirta. Aš teimsiu po 15 rublių ir, tikėkite, viską priderančiai atliksiu».

Nežinau, ar pasisiūlymas buvo priimtas ar ne, bet žinau tik, kad toks pasisiūlymas buvo.

Apie žudymus, korimus, užmušimus, bombas dabar rašoma ir kalbama teip paprastai, kaip seniau budavo kalbama apie orą. Vaikai korimu žaidžia. Beveik dar vaikai-mokiniai eina, pasirengę užmušti, plėštų, kaip seniau eidavo medžiotų. Stambesnieji žemvaldžiai išmušti, kad jų žemes užvaldytų, tai daugelio žmonių nuomone, tikriausiai žemės klausimo išrišimas.

Visokius prasikaltimus, — plėšimus, vagystes, užmušimus, kankinimus — nelaimingieji žmonės skaito už paprasčiausius žmogui prigimtus daiktus.

Kad ir labai baisūs tie darbai, bet doros ir sielos nematomoji pragaištis, kurią tie darbai padaro, kur kas baisesnė.

(Pabaiga bus)

bai visai blogai eina; vienos mainos (kasyklos) dirba visą laiką; ale žmonių daugybė, negalima maisto uždirbti; kitos mainos visai sustojo; šimtai žmonių be darbo vaikščioja. Tokiu budu ir mūsų kuopelė silpnai gyvuoja. O antra — da nėra lemtai susipratusių (vieną nedėdienį kunigas iš sakyklos išvadino socialistus bedieviais, ardytojais tikybos, tai kuris buvo pristojęs prie kuopos, arba ketinęs įsirašyti — pabugo, kad ilgaskvernis nenusiųstų į pragarą ir atsisakė ir dabar da keikia prakeiksmu mūsų LSS.). Dėlto nėra vilties, kad užtekėtų vienybės saulė mūsų žmonelėms, ba turim smarkų ardytoją kleboną, o mūsų žmonė da tamsūs, baiminasi...

Jonas Baronas.

Easton, Pa. Rugpjūčio 8 d., pavakare ant Central skvėro, ties krasa atsirado anglų kalbėtojas drg. Stanley J. Clark. Vietiniams draugams socialistams pastačius platformą, tuo pasigirdo balsas oratoriaus. Tuo apstojo minia žmonių, — visokių lyčių, tautų ir ugio. Kalbėtojas nesigailėdamas žodžių, savo gabumu kalbos sujudio minią, girdėjosi delnų plojimas ir tukstantinės minios balsas: «Ura!». Daugiausiai parodė simpatijos publika, kada kalbėtojas išrodinėjo nelabystes kapitalistų ir jų šalininkų republikonų ir demokratų. Kalbėjo su višum 2 valandas. Užbaigdamas paaiškino, kad ant rytojaus yra parengtos kitos prakalbos lietuvių. Po prakalbai pardavinėjo literatarą ir rinko aukas. Jau ne pirmutinės mus mieste anglų parengtos prakalbos; bet pirmą kart tiek susirinko žmonių ir pirmą kart teip sujudinta tapo publika.

Nedėlioį, 9 rugpjūčio parengta prakalbos 42-ros kuopos LSS. Phillipsburge, N.J. Susirinko apie 100 žmonių pasiklausyt pragarsėjusio kalbėtojaus drg. F. Bagočiaus. Atidarius susirinkimą, drg. F. Laurinaitis padekliamavo dvejas eilutes; drg. F. Bagočius išrodinėjo iš praktiško gyvenimo, kad mes ilgiaus teip negalime gyventi, ši tvarka turį persikeist į soci-

Karoliui Marksui.

Tu pirmas parodei mums kelią laimingą,
Kurio turim žengt darbininkai visi.
Viltis tavo buvo šventa, stebuklinga...
Prispaustų varguolių tu tėvas esi!

Papuoš tavo kapą iš liaurų vainikas
Ir tavo atmintis per amžius gyvuos.
Prispausts turtingųjų kiekviens darbininkas
Suprant ir guodoja tave visados.

Prieš dulkes kape besiliusinčias tavo
Visi proletarai priklaupę prisieks
Ik tol nenurimti, nemesi kovos savo,
Kol tavo užmanymo jie neatsieks!

I. Skorko.

jalistiškąją valstybę. Pabaigus kalbėtojai, neiškentė J. B. Jusaitis, neprašytas ir neperstatytas ėmė kalbėt — juokino publiką savo netaktiškumu... Drg. M. Meškauskaitė deklamuavo eiles. Šiame susirinkime įsirašė 3 nauji draugai ir viena draugė. Aukų sumesta 9.82; atskyrus lėšas, drauge su aukautojų vardais pasiūsta «Kovos» fondan \$ 5.82.

Riukštatais.

Bayonne, N.J. «Kovos» N 30 patėmijau korespondenciją iš mūsų miesto rašytą Davatkos. Iš dalies Davatka ne viską teisingai parašė. Rašo: «Mūsų kunigėlis pradėjo su parapijonais apsieiti teip, kaip vilkas su avelėms».

Tas netiesa, su parapijonais mūsų kunigas nesielgia, kaip vilkas su avelėms. Gal pasielgė teip tik su Davatka. Toliaus D. rašo, buk nuėję pas jį parapijos komiteto nariai, tai jis jiems liepęs išeit laukan. Čia jokio parapijos komiteto nėra, dėlto, jog parapija komiteto neišrinko. Pats kunigas, kaip ir kiti kunigai pasiliko sau komiteto pareigas pildyt. Vien tik yra išrinkta du trustysai neva peržiūrėti, kiek kunigas paims parapijos pinigų.

Nežinia dėl kokių priežasčių kilo vieno trustysos V.M. nesutikimai su kunigu, gal dėlto, kad trustysas nežengė kunigo pėdomis. Todėl nuėjus pas kunigą, už kokį ten prasitarimą, kunigas vieną trustysą pasiuntė laukan, ir dabar jis nepildo savo pareigų. Antras trustysas, K., laikos kunigo pusės ir karštai pildo jo paliepmus, ir kaipo karšto proto žmogus neužkenčia apšviestėnių savo vientaučių.

Vargdienis.

Mahanoy City, Pa. Liepos 26 d. buvo LSS. 46 kuopos susirinkimas girioj, kaipo paminėjimas kuopos 2 metinių sukaktuvių. Buvo diktokai susirinkę publikos visokių tautų. Pribuvo ir apie 30 Shenandoah'o draugų. Slaptu balsavimu išrinktas tvarkos vedėjas, F. Laurinaitis, atidarė susirinkimą, paaišaino jo tikslą ir prasidėjo kuopos reikalų svarstymai. Tarp kito ko buvo apkalbėta drg. J. Jančevskio patarimas tilpęs «Kovos» N 28 prenumeruoti «Kovą» po \$ 1. Tas likos atmestas kaipo priverstinas mokėjimas. Užbaigiant kuopos reikalus, įsirašė į kuopą vienas naujas narys. Paskiau F.L. dekl keletą eilių; kalbėjo J. Rudminas, aiškiai ir karštai nurodė, kam ir dėlko esame socialistais ir kad turime but ne vien dėl vardo arba garbės, bet iš širdies, su pasišventimu socializmo idėjai. Kapočiūtė ir Stanaičiūtė deklamuavo eiles. F.L. deklamuavo juokingai apie davatkas. Shenandoah'o draugai padainavo kelias revoliucijines dainas. Tuom ir užsibaigė tos dienos programos.

Darbai kasyklose kaip visur, teip ir čia: pirmiau dirbo 2-3 dienas, dabar dirba jau 4 ir 5 dienas per savaitę. Bet darbas da ne lengva gauti. O kitokių darbų nėra.

J.P. Merkuševičius.

Naugatuck ir Union City, Conn. Darbai gumo dirbtuvė-

se eina nepergeriausiai, nors ir dirba pilną laiką, bet naujų neima. Bedarbių yra daug. Nuo 8 rugpiučio užsidarys visos gumo apautuvų dirbtuvės ant trijų savaičių.

Lietuvių čia yra daug, bet apšvielimas stovi ant žemiausio laipsnio. Keletas tik skaito pirmeiviškus laikraščius ir knygeles, šiaip visi tik girtuokliauja. Lietuvių kooperacija negalėjo išlaikyt savo valgomųjų produktų krautuvės ir prisiejo parduoti, nes kitaip būtų papuolę visų akcijų, bevarant pramonę. Viso prigulėjo 158 lietuviai ir turėjo pirkę kiekvienas nemažiau kaip vieną akciją (akcija \$ 5). Nuo pat užsidėjimo pramonės, t.y. per 6 mėn., ėjo į skolą ir negalėjo gyvuot, nes jau buvo skolos 600, niekas nenorėjo dėti daugiau pinigų ir pradėjo kilt visoki nesutikimai tarpe draugų. Priežastis ta, kad nebuvo geros tvarkos vedime finansų ir viso «biznio». Liepos 22 d. tapo sušauktas viešas kooperacijos susirinkimas ir nubalsavo parduoti ir pasidalinti pinigus. Už krautuvę ir visą biznį gavo \$ 1000 ir kožnam išėjo po 2.23 už akciją. Labai gaila, kad 158 žmonių negalėjo užlaikyt tą mažą krautuvėlę. Iš to matyt, kad mūsų lietuviams da truksta supratimo ir apšvietimo. Pardavę vienai ypatai ir pridėję po kelis dol., dabar gailisi.

J. Kunas.

Wallingford, Conn. Rugp. 5 d. A. Karpavičiaus namuose atsitiko baisi nelaimė. Tėvų nebuvo namieje, tik mažesnė šeimyna; štai atpyškėjo dievaitis perkanas su audra, tad esančios namieje keturios mergaitės, iš kurių vyriausi 15-16 metų, suėjo visos į galinį kambarį ir laukė visos audros praeinant. Žaibas krito su didele pajiega ant galo stubos, ten kur mergaitės bus; vieną 12 metų užmušė į smert, nudegino plaukus ir burną, vyresnęją irgi sužeidė, apdegino ranką ir koją ir apkurtino, bet jau vėl pradeda girdėt. Mažesnejai pečius apdegino, o mažiausioji, kuri miegojo ant sofas, likosi neužgauta. Rugp. 7 d. atsibuvo už velionės dušią gedulių pamaldos airių bažnyčioj ir palaidojo perkuno anką. Gal ta nelaimė atsitiko už tai, kad minėta stuba stovi lygumoje. nėra arti triobų, nė mēdžių aukštesnių už stubą. O žinoma, kad medžiai yra geri apginėjai triobų audros laike.

Po liepos pailsiui (July vacations) darbai šiam miestelyj pagerėjo, dirba po 10 val. 5½ dienos per sav., bet ir bedarbių randasi; iš kitur pribuvus darbas sunku gaut. Lietuvių yra 13 šeimynų, ir apie 10 vienučių. Apšvieta nežemiausia stovi, ką gali spręsti iš čionai ateinančių pirmeiviškų laikraščių.

J. Endziulis.

Athol, Mass. Kaip jau buvo rašyta «Kovos» N 27 m., kad luokiam atvažiuojant mūsų avių kirpiko, taigi 14 dieną liepos ir sulaukėm iš Providence, R.I., kunigą Mickevičių (jeigu jo tikra pravardė). Atvažiavo jis su tikslu sutvert lietuvišką parakviją. Aiškino kaip lietuviai krauną ariams pinigus, o anie iš jų juokiasi. Lietuviai, sako, krovė ariams pinigus, statė bažnyčias, anie išsiperka tą savo Irlandiją iš po Anglijos jungo, o mūsų tėvynė Lietuva vaitoja po Mas-

koliaus kruvinom kojom paminta; męs budami laisvam krašte užmirštam savo tėvynę!

Savo kalboj kun. M. išaiškino ir kaip mūsų lietuviai kunigėliai, atvažiuavę Amerikon, – pamatę aukso balvoną pasiduodą airiams vyskupams ir kerpą savo aveles, pakol vilnų yra, o kada jau palieką plikas, tai prašą, kad vyskupas permaintytų į vilnotesnę parakviją...

Visa jo kalba nemažą įspudį padarė! Karštesniems katalikams nebeatiko gal, kaip pasakė: «Kur didžiausia tamsybė, girtuoklystė, peštyinės ir kiti negražūs darbai? Pas tikruosius katalikus!»...

Po prakalbų sutvėrė komitetą pradėt parakvijos naudai darbuotis, rinkt mėnesines, parengti balius, piknikus ir lošti teatrus.

Atsprašau kunigo Mickevičios, kad paminėjau anoj korrespondencijoj avių kirpiką, nes tas jo ypatai nepritinka!...

Beveik Socialistas.

Clinton, Ind. Darbai pas mus teip–jau kaip ir kitur sumazėjo. Kitokių darbų nėra, kaip tik anglų kasyklos. Iš kitur pribuvusiam sunku darbas gauti.

Draugystės yra trys: Lietuvos Sunų, šv. Kazimiero ir S. LA. Da yra didelė tamsybė tarpe mūsų tautiečių. Daugiau sia rupi aludės, o iš šito tankiai pareina iškaščiai bereikalingi, besitampant po sudus.

Liepos mėnesij per bertaininį susirinkimą SLA. ir Lietuvos Sunų D-tės užmanėm sutverti kuopą LSS. Sutvėrėm iš aštuonių draugų. Bet buvo labai priešingų; net vienas vertelga, kurs vadindavos smarkiu socialistu, užkviestas, kad į sirašytų į mūsų kuopelę, smarkiai atsakė, kad jis galįs per tai duonos netekti...

A. Jonikas.

Brooklyn, N.Y. Rugs. 8 d. atsibuvo prakalbos ant gatvės, parengtos 19 kuopos LSS. Kalbėjo drgg. J. Grinius ir J. Šukys apie dabartinę kapitalistb surėdymo betvarkę, darbininkų vargus ir nesupratimą. Žmonių klausėsi didelis burs susustoję, daugiau 100 ypatų; net ir tie, kurie niekada ne buvo girdėję jų vargus aiškinant, iš nekantrumo plojo delnais tardami: «Teisybę, teisybę sakol!»

Geistina butų tankesnės tokios prakalbos čia ir kituose miestuose, kur yra daug lietuvių. Brooklyne jau antros tokios prakalbos atsibuvo ant gatvės. Liepos 18 d. buvo tai pirmos, teipgi 19 kp. surengtos; tada kalbėjo drg. F. Bagočius. 19 kuopa nutarus yra ir toliau kas subatos vakaras nuo 8 val. laikyti prakalbas ant kampo Grand ir Berry str.

Juozo Draugas.

Iš LIETUVOS. Griškabudžio valsč. Suvalkų gub. (Ištrauka iš laiško). Tulas mano draugas rašo:

Sunkus padėjimas; tarpe draugų upas labai žemai nuopuolęs. Tokiu budu skleidžia smarkiai sparnus tamsiosios jie-

gos. Kaip daug reikėjo nukentėti praeitus metus nuo tulų chuliganų, bet ilgainių pavyko juos apmalšinti. Štai šįmet atsirado tokių pat chuliganų burelis, kurių «programa» maždaug kitokia: šitie da pakol neina plėšti žmonių, bet apsiginklavę kazokiškėmis nagaikomis baudžia jiems nepatinkamas ypatas. Teip per vestuvės Ropydų kaime bandė parodyti kazokišką žiaurumą tuloms merginoms, kurios, kaip jie sako, nenorį susidėti su žmonėmis (tokiais kaip jie), o tik su socialistais. Męs jiems parodysim cicilikauti... Bet tenai nabagams nepasisekė: męs keli draugai užstojome, neleidom kelti vaidų susirinkime. O jie tapo išguiti iš vestuvių. Po tokiam nesmagiam smugiui, kad reikia apleisti vestuves, neužmetus nė vienam nė kančiu, ką paprastai kitados atlošdavo, jie nori atsilyginti tiems vistiek, organizuoja didesnę kuopą arba, teip sakant, kaimenę, kad kitu sykiu galėtų pasirodyti su galingesne spēka, o reikale ir užpulti drąsiau.

Tokiais organizatoriais yra Jonas Simaniukas Barzdų kaimo ir Jonas Civinskutis Ropydų kaimo, Grišk. valsč. Dabar kas naktis po langais trankos ir grasina išduosią valdžiai tuos, kurie jų darbus drįs peikti... Mat aš ir dalyvavau tame jų išvijime. dėlto dabar ir gyvenu su baime; kaip gręsia, gal ir užsiųsti kokių raudonsilių gaują primetę kokią kaltę. O valdžiai tik to ir reikia; jai bile nurodė — kaltas, nekaltas kentėkie.

A. II. Zanavykas.

DARBININKO KRONIKA.

Iš Peterburgo pabėgo į Paryžių caro šnipų viršininkas. Rusai revoliucionieriai, ypač soc. rev., tuo jam išskėtė savo glėbius ir priėmė į savo ratelį. Jis pasirodo karštu revoliucionierium, išduoda kokias ten caro valdžios slapybes. Bet ar tikriejie revoliucionieriai neapsiriks, priėmę tokį paukštį, kaip su popu Gaponu apsiriko?

Stuttgarte, Vokietijoje, pasimirė savo darbais užsitarnavęs garšą socialdemokratas F. J. Ehrhardt, Bavarijos seimo atstovas. Jis buvo darbininkas ir keliaudamas po užsienius, beuždarbiaudamas, Belgijoje susipažino su Marksu, kuris padarė didelę įtakę ant jo viso darbavimosi. Ehrhardt turėjo 55 metus.

Pabaigoj liepos Telšiuose, Kauno gub., buvęs didelis gaisras, sudegę apie 3000 namų ir žuvę liepsnose 20 ypatų.

Pranešimas L.S.S. IV-tam rajonui.

Šiuomi pranešu, kad Veikiamojų Kom. narys iš LSS. IV-to rajono, draugė M. M. Račiūtė, dėlei priežasties įstojimo į Pildomąjį Komitetą, atsisako nuo tolesnio atstovavimo LSS. IV rajono Veikiamamjam Komitete.

LSS. IV rajono Susinešimų Sekr.

A. Purvis.

LAIŠKAI REDAKCIJON.

Gerbiama Redakcija.

Malonėkite pagarsinti «Kovoje», kad aš verėiu į lietuvišką kalbą vieną geriausių Maksimo Gorkio veikalų — «Išpažintis» (Ispovied').

Su pagarba R a č k a u c k a s.

1908. VII. 31.

KRASOS DEŽUTE.

A. L-tei. «Dvasios Rauda» «Kovai» netinka.

J. Ilgunui. «Darbininko skundą» ir «Pasauliui» gražinu. «Gana» — tiks.

P. Puskunigiui. Kad ir anot jus «Laukis pilnai užsipelnė», ką jus jam rašot, bet kas nauda, ką judintumėt, vis tiek neištraukit iš senos vagos. Ne ant kokių sapaliavimų reikia atsakinėt, jei ima koki laukiai ar margiai trempti principus, tada šiuos tiktai privalome apginti.

J. Sekevičiui. Kad ir tie jūsų draugai apskelbė «Kovą» huliganišku laikraščiu, tačiau huliganiški raštai joje negal patilpti.

K. Vidikauckui. Ta žinutė jau buvo sunaudota pirmiaus. Apie «Esperanto» bus plačiau aprašyta.

28-ai kuopai. «Draugams ir priešams» nepatilps. Ačiu draugams už tikrą draugiškai idėjinį atsinešimą link savo redaktoriaus, tačiau mano revoliucijoniškas «užkietėjimas» neleidžia man savo ypatai gerbti, talpinant kokius nors manęs pripažinimus. Greičiau

talpinu papeikimus, kad tik tie peikėjai greičiau suprastų tikrojus savo uždavinius. Gal ir susipras, reikia ir toliau daug nutylėt, nukęsti, nes anot jus «anie nežino ką darą».

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

80 kuopos — «Bereikalingas darbas» (apie extra-mok.); 14 — «Parėmimas», «II-ro rajono draugų atydai»; St. Michelsono — «Mūsų Sąjunga nesubrendus. Apsirikimas rinkimuose Sąjungos viršininkų»; M. G. Paukščiūtės — «Laisvoji šalis»; VII rajono komiteto — «Pakanka svajot»; P. Puskunigio — «Atsišaukimas į visus LSS. draugus»; M. Lietuvaitės — «Puota»; J. Viskoškos — «Aušta rytas»; P. S. Ž. S. — «Nėra ramybės»; P. Mokevičios — «Galingi jausmai», «Draugams Troškūniečiams»; «Pranešimas 4-tos kuopos apie drg. A. Žagarą»; A. S. Raulynaičio — «Kokiu būdu galima užbaigti kovones»; K. Liutkaus — «Teip žino, o kitaip rašo»; Revoliucijonieriaus «Su melu — teisybės neužkariausit».

Iš Europos:

Z. A. — «Prie žemės klausimo», «Žarijos nebėr», «Apie «Kovą» iš Lietuvos», «Draugų amerikiečių atydai»; J. Š. — «Kame esame?»; J. Adomavyčiaus — «Prie mūsų ydų»; Glasgovo 5 kp. LSDDS. — «Atsakymas K. Kundrotui».

KLAIDU ATITAIŠYMAS.

«Kovos» N 32 apyskaitose yra per klaidą skyrium pakvituota «LSS. Centro Daktarams». Tas turėjo būti «Kovos fondo» skyriuje, o ne atskyrium nuo jo.

APGARSINIMAI.

V RAJONO KONFERENCIJA.

Nedėlioje, 30 rugpiūčio, šių metų, bus laikoma V rajono konferencija, miestelyje St. Clair, Petro Miliuno salėje, 29 S. 2-nd St. Prasidės 12 val. diena. Subatos vakare, 29 rugp., toje pat salėje bus prakalbos. Kalbės drg. F.J. Bagočius ir kiti kalbėtojai. Prakalbos prasidės 7 val. vakare. Bus teipgi dainos ir deklamacijos. Visas kuopas, priklausančias prie rajono, nuosirdžiai užprašome prisijust savo delegatus ir kuopose jau apsvarstytus įnešimus. Organizatorius.

PRAKALBOS.

N.S. Pittsburg 55 kp. LSS. parengia 30 d. rugpiūčio prakalbas. Pribus garsus kalbėtojai: A. Antonov iš Minersville, Pa., J. Stasiukinas, studentas iš Valparaiso, Ind. universiteto, J. Meliauckas ir L. Verblingevičius. Prakalbos atsibus Interprise National Bank svetainėje, Beaver Ave. and Franklin Str. Važiudami iš Pittsburgo imkite karus Western

Ave. arba Rebecca, o išlipkit ant Franklin St. prie pat svetainės.

Užkviečia Komitetas.

ANTRAS METINIS PIKNIKAS

Chicagos Susivienijusių Lietuvių Draugysčių atsibus panedėlyje 7 d. rugsėjo (Labor Day) 08 m. Prasidės 9 val. ryte Suth's darže, Riverside, Ill. Užkviečiame visus atsilankyti į šį pikniką. Pelnas visas eis statymui Lietuvių Tautiškos svetainės, Važiuoti galima 22 gatvės karais kol sustos, paskiau imti Logrand ir važiuoti iki «Bergman» daržo; išlipus eiti tiesiai po dešinei ir rasi pikniką. Įženga 25c. porai. Komitetas. [36

4-tos KUOPOS CHICAGO

diskusijos atsibus kas 3-čią nedėldienį nuo 1 val. Mėnesiniai susirinkimai atsibus paskutinį nedėldienį mėnesio 10 val. ryte Rugio Hall, 3301 33-ojos ir S. Morgan St. O jei būtų graži diena, tai važiuosime į Jackson Park nuo 2 val po pietų ten, kur pereitas susirinki-

mas atsibuvo. Jei lytų, negraži diena, tai bus pas Rugį nuo 10 val. ryte.

Sekr. B.K. Radzevičius.

AGENTAI „KOVOS“.

W. Quesal, 441 Herriot st.	Yonkers, N.Y.
F. Bagočius 148 Ohio st.	Mc Kees Rocks, Pa.
A. Kalinauskas, 4458 So. Honor st.	Chicago, Ill.
T. Kubileky, 66 Porter ave.	Brockton, Mass.
J. Keršis, Box 328	Wilmerding, Pa.
J. Luiza, 22 So. Greene st.	Baltimore, Md.
V. Kvedera, 512 W. Barre st.	Baltimore, Md.
P. Kačiulis, 512 W. Barre st.	Baltimore, Md.
J. Matulis, 168 Grand st.	Brooklyn, N.Y.
A. Dumbria, Box 512	Melrose Park, Ill.
P. M. Kaitis, 221 wabansia Ave., Cor. Marshfield, N. Side,	Chicago, Ill.
S. STANKEVYCIUS, 60 Wells st.	Hartford, Conn.
Ch. MAJUSKAS, Box 413.	Westville, Ill.
B. Kondratavicius, Box 659	Wilmerding, Pa.
J. Vaitkevych, 40 Walnut st.	New Haven, Conn.
J. Jasulevicius, Bx 6	Minersville, Pa.
P. Meškina, 775 N. Montello st.	Montello, Mass.
P. Norkus, 255 River st.	Paterson, N. J.
A. Kašuba, 129 Joseph ave.	Rochester, N.Y.
J. Lukoševičius, S.E. Cor. 12th & Ritner st.	Phila., Pa.
M. A. IGNOTAS, 1028 So. 2-nd st.	Philadelphia Pa.
E. FROOMES, 78 Grand str.	Brooklyn, N.Y.
F. NARVYDAS, 544 W. 9-th str	New York, N.Y.
J. STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st.	Allegheny, Pa.
A. STANELIS, 74 West st.	Newark, N.J.
J. ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave.	Springfield, Ill.
A. D. ir Žulaitis, 155 Metropolitan av.	Brooklyn, N.Y.
M. Fanatiel, 4501 Hermitage av	Chicago, Ill.
K. J. Baranuskas, 462 Collinsville av	E. St. Louis, Ill.

„Pirmyn“

Populiariškai-moksliskas lietuvių savaitraštis. Išeina kas ketvergą Minersville, Pa. Kaina: metams \$1.50, pusei meto — 80c.; į užsienius — 4 rubliai. Adresas:

J. M. JASULEVYČIUS,
P. O. Box 6. MINERSVILLE, PA.

LS. Sąjungos išleistos knygos.

Kurias kiekvienas darbininkas turėtų skaityti ir platinti.

1. Politiskas minių streikas	8c
2. Kudikių vergija «Laisvoje» Amerikoje	5c
3. Kovotojų Giesmės	15c
4. Priekus Engels (gyvenimas ir darbai)	15c
5. Moters ir Politika	15c
6. Kunigai, bedieviai ir socialdemokratų	10c

Darbininkai ir jų ateitis [išl. J. Grinius] 12c

Ant visų šių knygų perkupčiai ir kuopų knygiai gauna didelį uždarbį.

«Kovos» Administracija.

«Bedarbių klausimas».

Toks vardas «Dilgėlių» Bendrijos išleisto paveikslas, perstatančio šiandieninę bedarbę ir kaip ji gali būti išrišama. Paveikslas, gana didelis (8 × 11 colių), ant gražios, glencevotos nesulūžtamos popieros, kaštuoja su prisiuntimu 15 centų. 10 ekzemplierių — 80c.; 20 ekz. ir daugiau — už pusę kainos (po 7½ centų). Užsisakant mažiau kaip už dolerį, pinigų galima siųsti pačtos markėmis. Adrisuoti reikia šiaip: «DILGĖLĖS», 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos» kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kompletas su prisiuntimu prekuiuoja \$ 2.00.

Galima užsisakyti 1908 metams

„ŽARIJA“

savaitinį darbininkų, bežemių ir mažžemių laikraštį.

Jau antri metai kaip eina.

«Žarija» kaina:

Lietuvoje metams 3 rub., pusmečiui 1 r. 50 k., 3 mėnesiams 80 kap., 1 mėnesiui 30 kap. Užsieny metams 4 rub., pusmečiui 2 rub., 3 mėnesiams 1 r. 5 kap.

«Žarija» duoda:

- tiems, kurie surinks 10 užsimokeusių prenumeratorių, vienoliktąjį dykai;
- tiems, kurie užsimekės už visus metus, dykai duoda „Darbininkų Kalendorių“ 1909 metams, kuris išeis rudenį 1908 m.

Laiškus ir pinigus reikia siųsti redakcijai, o ne redaktoriumi, leidėjui arba administratoriumi.

Užsienio prenumeratorius meldžiame siųsti pinigus per Vilniaus Komercijos Banką, arba tiesiog savais pinigais, bet ne "money order"iais.

Adresas: **VILNIUS,**
Pilies skerg. (Zamkovi per.) N 10, b. 4.
«Žarijos» redakcijai.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliskos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) \$ 1.25

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c

NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) 10c

Pinigus siųskite per Mony Order arba pačtos markėmis ant šio adriso:

P. Mikolainis

P. O. Bx 62 NEW YORK City

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorėjų ir slunimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nariu LSS. Teipgi turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,

423 Pine St. Philadelphia.

PRIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 išryto
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikabėti rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo čystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies sudrutinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims reguliatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė	75c
St. Gothardo aliejus	
Mostla nuo niežų ir odos	50c
Mediciniškai odas mullas	25c

ir daug kitokių gydolių.

E. W. Gillas SE. Cor. 2nd & Federal St.

Naujas išradimas

sustiprinimui ir užlarkymui plaukų.

Tūkstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulauko slinkimą plaukų, visi žmonės užsitiki mums ir mūsų gyduolėms, kurioms duodam teisingiausią rodą per laiką DYKAI KAIP IŠGYDYTI slinkimą plaukų ir plikimą, Pučkus, Didervinę, Niežus ir lytiškąjį brudą. Nuo kojų užtrinių tik 10c. Mūsų turime apie pusę milijono laiškių su padėkavonėmis visokių tautyčių. Rašyk pas mus:

J. M. BRUNDA CO.,

996-998 Broadway, Brooklyn, N.Y.

S. Orelovitz.

Geriausios mėsos ir valgomi daigtai. Prieinamos Prekės, Geras Tavoras. Jūsų atsilankymas pageidautinas.

1817 So. 2nd St. Phila., Pa. [7

Raista [The Jungle] duodu dovanai

Skaitytojams «KOVOS», kurie dar tos knygos neturi ir nėra skaitę.

Jei knygos «RAISTAS» nėra dar skaitę, tai visai mažai težinai Amerikos gudrybes, suktybes ir, teip vadinamą, jos gerovę ir negali išsisaugoti nuo visokių pinklių, nes neturi gana patyrimo. RAISTAS, tai knyga patyrimų.

Perskaitytes Raista, teipat žinosi visą sutvarkymą dabartinės pramonijos, šaknį viso blogo, ir kodėl bedarbės kyla, o tuomi ir kaip galima visuomet turėti darbas ir gyventi laimingai. RAISTAS dėl išnašumo savo idėjų yra teip pageidaujama knyga, kad yra išversta į visas kalbas.

RAISTAS, kuris sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus, yra didelė, 355 puslapių knyga ir svarbi tuomi, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje, versta iš angliskos kalbos originalo.

RAISTAS aiškiai parodo, kaip kapitalistai kruvinai apgaudinėja darbininkus ir jie bei tarnai sugėdina moteris, nustumia į paleistuvystę, pasmerkdami myriop.

Kurie jau skaito «Kovą», tai gali prikalbėti naujus skaitytojus — apturėjimui tos didelės dovanos.

RAISTO kaina \$ 1.00, perkant pačią knygą. Prenumerata „Kovos“ 2.00. Bet kuris naujai užsiskakys „Kovą“ metams, prisiųsdamas man 2.00, apturės metams šį laikraštį ir RAISTĄ dykai.

Adrisas: **J. Naujokas, Madison Sq. Sta. box 189, New York City.**

Kiekvienas lietuvis inteligentas pripažįsta didelę vertę knygos «Raistas».

VOS”.

Yonkers, N.Y.
Kees Rocks, Pa.
Chicago, Ill.
Brooklyn, Mass
Wilmerding, Pa.
Baltimore, Md.
Baltimore, Md.
Brooklyn, N.Y.
Melrose Park, Ill.
Marahfield, N. Side,
Chicago, Ill.
Hartford, Conn.
Westville, Ill.
Wilmerding, Pa.
New Haven, Conn.
Minersville, Pa.
Montello, Mass.
Paterson, N. J.
Rochester, N.Y.
Phila., Pa.
Philadelphia Pa.
Brooklyn, N.Y.
New York, N.Y.
Allegheny, Pa.
Newark, N.J.
Springfield, Ill.
Brooklyn, N.Y.
Chicago, Ill.
E. St. Louis, Ill.

„K o v a”

Išleista kas penktą dieną. Prenumeruoti visais mėnesiais
 metams \$ 2.00
 pusmečiui \$ 1.00
 Apgarsminių prekių: \$ 1.00
 Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00; per metus 10.00

„KOVA” The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Phila. Pa.
 Subscription rates:
 One year in all parts of the world, \$ 2.00;
 Six months \$ 1.00.
 Advertisement rates on application.

Siūstant raštus, pinigų ir visokių redakcijos reikalavimų susirašant, adrsuokite:
„KOVA”, S.E. Cor. Moyamensing Ave. and McClellan Str. Philadelphia, Pa.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrsai:

Veikiamasis Komitetas.

I-mo Rajono	K. Liutkus, 109 Grand st., Brooklyn, N.Y.
II-ro Rajono	A. Bernotas, 228 Gerritt st., Philad'a, Pa.
III-čio " "	B. Kondratavėčius, Bx 24, Wilmerding, Pa.
IV-to " "	A. Purvis, 453 W 57 st. New York City, N.Y.
"	P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
Mass. Valst. Rajono	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
V Rajono	A. A. Antonov, Bx 588, Minersville, Pa.
Illinois rajono	J. Švermickas, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.
VII rajono	J. Stasiulevičius, 31 E. Broad st. Hazleton, Pa.

Sekretorius LSS. P. Puskunigis, 3239 So. Halsted St. Chicago, Ill.
 Išdavininkas LSS. A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
 Administratorius LSS. F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave. Philad., Pa.

Išpildomojo Komiteto:

Miss M. M. Rice, Gen. Del. New York, N.Y.
 J. Grinius, 120 Grand st. Brooklyn, N.Y.
 J. Sukys, 130-124 Grand St. " "

Literatūros Komiteto:

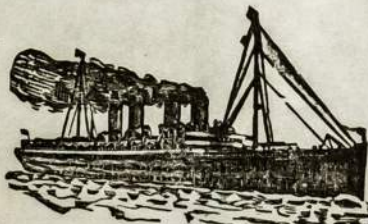
J. O. Sirvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.
 J. Ilganda, 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.
 J. Viskocka, 318 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmasėdis, J. SUKYS, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
 Sekretorius V. CERNIAUSKAS, 1711 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.
 Išdavininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
 Lietuviška Banka
 Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

100 tukstanciu iš po spaudos

Naujos Lietuviškos daktariškos knygos jau išėjo „VADOVAS Į SVEIKATĄ”.

Ir vėl 100.000 išleista tos knygos, kurios vėliausias išdavimas, yra su daug pridėjimų, plačiau išaiškinta visokios ligos, kaip būti sveiku ir nuo ligų apsisergėti, pripildyta

Direktorius:

COLLINS New York Medical Institute.

Apart moksliskų raštų kas reikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra daug žingeidžių pamokinių, apie vyrų su moterims susituokimą, ką iki šiol dar nieks teip atvirai ir drąsiai neaprašė, kaip „Vadovas į Sveikatą”.

Tą knygą suviršum 200 lapų didžio, kiekvienas, kuris tik atsius 10 c. markėms už prisiuntimą, apturės per pačią VADOVĄ Į SVEIKATĄ dykai.

Šita knyga yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir moterims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisaugot, kaip jas išsigydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reikalingas žinias.

Jeį sergi, pirmiau negu kreipsies pas kokį daktarą, kad nesandėią ligą neįkalbėtų, tai išsirašyk ir perskaityk VADOVĄ Į SVEIKATĄ.

Teipat **Collins N.Y. Medic. Inst.** daktarai, vyrų ir moterų visokias ligas gydo pasekmingai, nes pergalejimui ligų vartoja grynus vaistus, kokius tik žemė ir gamta išduoda. Kad ne ypatingai, tai aprašyk ligą (lietuviškai), kad ligą bus išgydoma ir bus prisiusti vaistai, tai kokio skyriaus ar vardo liga nebutu, bus išgydyta. Vaistai išsiuntinama po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės, tik ne į Rusiją. Adrsuok:

The COLLINS N.Y. Medical Institute
140 West 34-th st. New York, N.Y.

Offiso valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 p.p.

Dr. R. Mielke, aprūpintojas gydinių InSTITUTE.

Visu atydai.

„KOVOS” spaustuvėj yra spauzdinama visoki stambesni darbai, kaip tai knygos, konstitucijos, blankos ir tt. ir tt. Darbas yra atliekamas gerai, greitai ir už visiems prieinamą prekę.

Kurie tik turite kokį-nors spauzdinimo darbą, tuojaus kreipkitės į «K-s» spaustuvę ir busite užganėdinti.

Laiškams popieros ir

atviri laiškėliai (post cards)

Neužilgo išeis iš spaudos laiškams popieros su labai gražiais paveikslėliais, agitatyviško turinio, tinkanti į Lietuvą ir čion Amerikoj siuntinėt. Teipgi daugybė atvirų laiškėlių (post cards) su gražiais paveikslėliais, atspauzdintų ant dailios popieros. Viskas bus atlikta kuonogreičiausiai, o iliustracijos atspausdintos visokiame parvoe. Siųskit orderius iš kalno, kaip išeis iš preso, tuoj bus pasiųsta. Laiškų ir korčiukių prekė lygi: 2 už 5c., 12 už 25c., 60 už 1.00. Perkupėiams duodama gerą uždarbį.

«KOVOS» ADMINISTRACIJA

1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.